

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egész évre . . . 28— korona.
 Fél évre . . . 14— korona.
 Negyed évre . . . 7— korona.
 Egy hónapra . . . 2.40 korona.

VIDÉKEN:
 Egész évre . . . 32— korona.
 Fél évre . . . 16— korona.
 Negyed évre . . . 8— korona.
 Egy hónapra . . . 2.80 korona.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 35.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Bécsvány-Társaság.
 Kincst. Könyvtár-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Vasárnap, július 2.

Visszaszorítottuk az oroszokat. Meghiúsult olasz előretörések.

Budaapest, július 1. (Hivatalos.)
 A főnadszallás jelenté:

Orosz hadszíntér:

Tiumenál Bothmer gróf tábornok hadseregének osztrák-magyar csapatai ellen lovastömegek három kilométernyi szélességben és hatos tagozásban rohamot intéstek. Az ellenséget szétzúrtuk, mígnem súlyos veszteségeket szenvedett. Egyébként Kelet-Galiciában és Bukovinában semmi jelentős esemény nem történt. Volhyniában a szövetséges hadseregnek támadása előrehaladt, Ugrinowtól délre, Borczyntól nyugatra és Sokulnál az ellenséget visszaszorítottuk. Junius elseje óta egyszázötvennyolc orosz tisztet, huszonháromezerhetvenöt löny legénységet, több ágyút és kilencven géppuskát szállítottunk be.

Olasz hadszíntér:

A doberdói fensik északi szakaszán heves harcok után, amelyekben csapataink összes állásait megtartották, a harci tevékenység lenyegesen csökkent. A déli szakaszon az olaszok, miután ellentámadásaikat visszavertük, igen élénk ágyútüzelt folytattak. Foglyokban öt tisztet és egyszázöt löny legénységet szállítottunk el. A karintiai harcvonalon alpi csapatok a Selach-völgytől északra sikertelenül támadtak.

A Isonza és az Etsch között ellenségek a Caimadecini és a Monte Zebie területen, továbbá a Monte Katerette ellen a Pasubia, a Brand-völgyben és a Zegna hegyságon állásaink ellen intézett előretöréseit megakadályoztuk. Arco olasz lövegek tüzelés alatt állott. Tengeri repülőink Samuziano, Bestrigua és Starancaro helyégeket, amelyeket az ellenség megszáva tart, valamint az Adria művek bőségesen bombázzák.

Délkeleti hadszíntér:

Nem volt újabb emény. Höfer altábornagy, a vezérkatonák helyettese. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Hazug francia hírek Thiaumont visszafoglalásáról.

Luoknál rank nézve kezező harcok folynak.

Berlin, július 1. (Hivatalos.) A nagy főnadszallás jelenté:
Nyugati hadszíntér:

Angoloknak és a franciáknak sok helyen éjjel is ismételt felmerítő előtöréseit mindenütt visszavertük. Foglyok és hadiszer több ízben jutottak kezünkbe. Az előretöréseket erős tüzeléssel, gáztámadásokkal, vagy robbantásokkal vezettek be. Ma reggel a Somme, mindkét oldalán a harci tevékenység jelentékenyen fokozódott. Reimstől északra és Lemesniltől északra ellenséges gyalogság kisebb vállalkozásai meghiúsultak. A Maastól nyugatra helyi jelentőségű gyalogsgai harcok voltak.

A keleti parton megkísérelte az ellenség, hogy átmeneteket a Froide Terren a Thiaumont páncélerődre és ez erőben ismét elfoglalja, a mennyiben hasonlóan, mint majus huszonkettedikén és huszonarmadikán Douaumont erőd ellen, nagy tömegeket vitt rohamra. Eppen úgy, mint akkor, ma éjjel kiadott jelentésben is jelentéktelen helyi sikerek alapján elnamarkodottan jelentette, hogy az erődöt visszafoglalták. A valóság az, hogy támadásai leg súlyosabb veszteségek mellett mindenütt meghiúsult. Egyes helyeken, egészen vonalainkba előrejutott embereit elfoglaltuk, különösen az egykori páncélerődre csak foglyok kerültek be a lábat.

Német járőrök vállalkozásai a Paroy erdőtől északra és Senonestől nyugatra sikerrel jártak. A császár ölésege Wintgens hadnagynak, aki tegnap Chateau Salinstól dényugatra egy francia kétédelűt lött le, legi szolgálataiban teljesített kiváló szolgálata elismeréséül a Pour le mérite rendjelet adományozta. Ágyutüzünk egy repülőgépet Brasnal, géppuska tüzünk pedig egy másikat Thiaumont erőd vidékén tett harcképtelenné. Az ellenséges repülőgépek Lille ellen intézett támadásai katonai kárt nem okoztak, ellenben főleg a St. Sauveur templomban a lakosság köréből tetemes áldozatot követeltek, amennyiben a halottak és sebesültek száma az ötvenet meghaladja. Douai-i Bapaume-Peronnes és Nesle városokban a franciák és az angolok tüzelése, valamint a repülők bombái

ugyancsak számos francia lakost ölték meg és sebesítettek meg.

Keleti hadszíntér:

Linsingen tábornok hadserege:

Koiktól nyugatra Sokulnál és Wicynnél orosz állásokat foglaltunk el. Luoktól nyugatra és dényugatra ráuk nézve kedvező harcok vannak folyamatban. Itt az oroszok tegnap foglyokban tizenöt tisztet és egyezerháromszázhatvanöt löny legénységet, junius tizenhetedik óta pedig huszonhat tisztet és három-ezeregyszáz hatvanöt löny legénységet vesztek. Bothmer gróf tábornok hadseregével az ellenség Tiumenától délkeletre intézett hirtámadó lovassromamait súlyos veszteségeivel fizette meg.

Balkán hadszíntér:

Semmi ujság. Legfelsőbb hadvezetés. (Ministerelnökség sajtóosztálya.)

Szaszonov válaszol a kancellárnak.

— Az orosz külügyminiszter vádja a németek ellen. —
 Távirati tudósítás.

Berlin, július 1.

A Kölnische Zeitung jelenté: Szaszonov orosz külügyminiszter beszélgését folytatott a Ruszkoje Szlovo munkatársával. Szaszonov Behmann-Holweg német birodalmi kancellár legutolsó nyilatkozataira így felelt:

— Nekünk közömbös lehet, hogy mennyiben van igazuk a birodalmi kancellár honfoglalásainak, akik vádakat emelnek ellene; fontos azonban leszögezni azt, hogy számtalan német lassankint kezd tisztába jönni a német politika bizonyos különösségeivel, amelyek a háború kitörésekor döntő hatással voltak.

— A tényleges politikai helyzet akkor a következő volt: Franciország és Oroszország mélyen gyökeres békesszeretők és azon ószinte törekvésük ellenére, hogy a vérontást sikerülk, elhatározták, hogy Németország megátalkodottságát megtörik és egyszer s mindenkorra lesoktatják arról, hogy szomszédjainak a tyuksemére lépjen. Az orosz közvélemény igyekezett összehasonlítani Bethmann-Holweg újabb nyilatkozatait és a háború ekáról közzétett hivatalos adatokat: ez az összehasonlítás annál értetőbb volt, hiszen ezeket a nyilatkozatokat, amelyek a szövetségesek diplomáciai jelentéseiben oly tökéletesen és részletesen hoztak nyilvánosságra, a német kormány a megfelelő jelentéseken nagyon rosszul indult módon tántette ki.

— Azok az új okok, amelyeket a birodalmi kancellár most hoz fel védelmére, az

LEGUJABB.

Bejeleníti az entente az általános offenzívát.

Reggel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Lugano. A Giornale de Italia írja: Néhány nap muiva az orosz, orosz, francia és angol hadseregek egyszerre erős nyomást fogtak gyakorolni az ellenség összes frontjaira. A balkan hadsereg is megkezdte operációt. Ezzel megkezdődik ennek a háborúnak döntő óraja.

Genf. A párisi lapok katonai kritikusi tegnapi cikkeikben azt írják, hogy a háború 23. hónapjában most először készülnek az orosz, orosz, francia és angol hadseregek, hogy egyszerre általános támadást intézzenek az ellenséges frontok ellen. Azokban óva intik a közönséget, hogy ne veszítse el türelmet, mert a harc hosszú lesz.

Berlin. Genéből jelentik: Egy katonai misszió éjén az orosz vezérkari főnök Párisba érkezett.

Basel. A francia lapok a következő francia hadügyminiszteri jegyzeket közlik: Ami az angol tüzerseg tüzersegi tevékenységét illeti, az megmost is nagyon ellenk és az angol telerítő osztagok is sikeres vállalkozásokkal vegeznek. Az angol offenziva tulajdonképen meg csak az előkészítés időszakában van. Meg kell várni az eredményeket a nekünk azonban, hogy a reménykedéseket felszámoljuk.

Ennek az offenzívának hatása a front minden pontján jelentkező log és az nem maradhat el. Valószínű, hogy a nemetek az Artoisnál esetleg szenvedett balsikereket Verdunnál akarják nagy erőfeszítéssel ellensúlyozni.

Ennek a közleménynek hatása megjárta a francia sajtón is, amely alaposan letompította az angol offenziva megkezdéséről írt diatribusokat.

Román szocialisták a háború ellen.

(Népgyűlés a galaci verengzés miatt. Beszaptak a kerületi tönköket.)

Bukarest, július 1.

Bukarest. A román szocialista part vezetője a galaci tragikus események következtében mára általános sztrajkot hirdett és a Dácia-teremben népgyűlést hívta össze a parti tagjait. A háború, különösen a tengerpartoktól tartott, kelte számú katonaságról gondoskodott, a melynek a háború megőzése volt a feladata.

Már nyolc órakor reggel egyre nagyobb és nagyobb tömegekben gyűltek a munkások. A Dácia-teremben és környékén csakhamar nem lehetett megmozdítani: a terem szűk volt, és nem lehetett megszámolni azokat, akik, miután nem jutott hely számukra a teremben, az udvaron helyezkedtek el. Olyan sokan voltak, hogy a környéken megakadt a forgalom. A szervezeti munkástelepek gyászlófogóval jelentek meg, a Dácia-teremben a szék is fekete lepellel volt bevonva: valósággal gyásztársaság hasonlított és ehhez képest folyt le a gyűlés is, méltóságtelep, nyugodtan, a nélkül, hogy harmitéle botrány tört volna ki, vagy harmitéle igatott jelenet játszódt volna le.

A szónokok azt követelték, hogy a kormány ne engedjék meg a vétes hivatalnokok elhelyezését, a mi már is megtörtént, hanem állítsa őket törvény elé és gondoskodjék arról, hogy megkapják törvényes büntetésüket. A szónokok hangsúlyozták még, hogy a kormánynak a nép helyzetén javítani kell, — gondoskodnia kell arról, hogy a nép jobban el legyen látva élelmiszerekkel, mert a galaci eseményeknek nemcsak politikai hatása van, hanem az élelem is az, hogy a munkások meg nem elegendően legyenek ellátva az élelmiszerekkel, ami miatt a munkások nem tudnak dolgozni.

Az oroszok megalkotás terjedésében és az események is tetemesül arra, hogy a háború mellett tüntessék és szinte komikusan is, hogy ezek az intervencionisták melyek suttogó-löbögő általánosan most a népkapartú szocialisták mála.

A haboruspártiaknak egész értéktelensége, egész rosszmiszsága, a szocializmus ellenében, hogy az emberek meg az emberek, hogy a közönséget meg az oroszok és a munkások között. Azt remélik, hogy ezek a munkások a munkások és a kellemtelenséget a kormányban. A szocialisták azonban mai népgyűléseken ellenük tartottak ezek ellen az emberek ellen és nyitva kijelentették, hogy nem vállalták semmi közönséget azokkal, akik a szomorú eseményeket partipolitikai célokra akarják kihasználni.

A gyűlés után a munkások szocialista dalok éneklése közben vonultak végig az utcákon. A tömeg sorában zászlókat és lámpákat tartottak a következő feliratokkal:

- Le a háborúval!
- Iskolákat akarunk és nem ágyakat!
- Bédét akarunk!
- Maradjunk semlegesek!

A katonasággal való összejáratásra egyetlen egy iszer sem került sor.

Bukarest. Az Independance Roumaine című félhivatalos lap jelenté: A galaci eseményeket követő vizsgálat megállapította, hogy a tájékoztató eset kizárólag agent provocateur-ok műve volt. Félhivatalosan is megerősítik azt a hírt, hogy a kerületi főnök lemond, az első államügyeszi pedig büntetésből elmenyezik.

EGYESULETI ÉLET.

(*) A Kossuth Lajos társaság hét-öt este fontos ügyekben akar összejöni és az előzőleg kéri a tagokat, hogy legkorábban jelenjenek meg.

Mindenki vásárolhat gabonát.

(A kormány orvosolja a séreimeket.)

az Arad megyei tudósítások

Arad, július 1.

Közölték, hogy legközelebb megjelennek a gabona és a liszt elosztására vonatkozó újabb kormányrendeletet. Ezek egyike, az 1750. számú rendelet kiegészítése ma jelent meg a hivatalos lapban és a lakosság gabonával és liszttel való ellátását szabályozza.

A rendelet kimondja, hogy mindenki, akár termelő, akár nem termelő, saját házi szükségletére búzát, rozsot, közszerest, kölest és árpat, gazdasági szükségletére pedig búzát készáruvétel útján minden közvetítő kizárásával lakása helyének községi előjárósága (polgármestere) által kiállított vásárlási igazolvány alapján a közvetítőtől közvetlenül vásárolhat. A vásárlás csak annak a községnek területén történhetik, a melynek előjárósága a vásárlási igazolványt kiállította, illetőleg az illető törvényhatósághoz tartozó olyan községek területén is, a melyekre a kereskedelmi miniszter a vásárlási igazolvány hatályát esetleg kiterjeszteni. Tehát Aradnak kértük kell majd a kiterjesztést. Ez is nagy haladás, mert az alaprendelet ugyan kiterjesztésről nem szólt.

Az a vásárlási igazolvány kiállítását 1916. augusztus 16-ik napjától 1917. augusztus 15-ik napjáig terjedő időre számított szükséglet egész mennyiségének egy tételben, akár meghatározott, de 100 kilogramnál nem kisebb részletekben való megvásárlására érvel. A községi előjáróság ellenőrzi kötele, hogy a kiállított vásárlási igazolványok alapján vásárolható terménymennyiségek a feltüntetett háztartási szükséglet mennyiségét meg ne haladják. A vásárlási igazolványt nem ruházható és az eladó az igazolványt saját igazolására átvevő és megőrzési kötele. Az igazolványt kap, az a kiállított mennyiségre nevezve elvesszi a hatósági ellenőrzésben való részvétel jogát.

A gazdasági szükségletre szánt gabonamennyiségek vásárlására hasonló módon kiállított vásárlási igazolványok szükségesek.

Bármely malomvállalat az örökösöknek házi és gazdasági szükségletére gabonát csak akkor vásárolhat megőrzésre vagy egyéb feladatokra, ha az örökösök fél ugyanakkor a fél által megnevezett malomra kiállított örökös tanúsítványt ad át. A malomok az igazolványokról könyvvezélt jegyzéket vezetnek és az igazolványokat az ellenőrző hatóság részére megőrzik.

A ki szükségletének fedezésére nem tud vagy nem akar vásárlási igazolványt alapján vásárolni, annak joga és kötelessége a hatósági ellátást igénybe venni és a vegből legkorábban szeptember hó 15. napjáig (vagy a területek kivételével korábbi időpontig) a községi előjáróságnál (polgármesternél) másként vagy szóval az adatok kelte igazolása mellett 1917 augusztus hó 15. napjáig számított szükségletét, illetőleg annak saját termelését vagy vásárlási igazolványt nem levezett részét bejelenteni.

Az egész évi szükséglet megvásárlása vásárlási igazolvány alapján nem szükséges. A fél korábban a szükséglet egy részét is, de legkorábban 100 kilogram mennyiségre vásárlási igazolványt. Az ezen felül szükséglet fedezésére gazdasági ellátást venni igénybe.

Orosz herceg milliós adóhátraléka Bécsben.

— Párisban internált gróf félmillió életjáradéka. — Egy él egy arisztokrata. —

Sajtó tudósítók telefonjelentés.

Bécs, június 1.

Rendkívül érdekes és a bécsi arisztokrata körökben sok szóbeszédre alkalmas, mert tárgyalta a bécsi főbíróváros polgári tanácsa.

Mint bécsi tudósítók jelentik, ez az ügy az osztrák főváros két legismertebb főemeseinek személye következtében napok óta az érdeklődés tárgya, annál is inkább, mivel a háború forgataga mind a két arisztokratát a világ más-más tájékára sodorta és így fontos anyagi érdekekről nekik is kellett dönteni a bíróságnak.

Felebbesés következtében került a per a legfelsőbb bíróság elé, amely előtt panaszosként az államkincstár szerepelt, míg mint alperest Radziwiłł Ferenc herceget, nagybirtokost, orosz állampolgári idejének perbe. A kincstár 896000 korona adót követel tőle. A herceg, kinek Bécsben sok háza van, aki Bécs mellett verseny istállókat tartott, a bécsi bíróság kompromisszumra tartozik. Mint hogy állítólag ez idő szerint az orosz-angol legió parancsnoka és emiatt orosz, egy bécsi ügyvédet rendelték ki részére ügygondnokul. A per másik érdekelt főszereplője Zamoycky Janos Laszlo gróf, aki ez idő szerint Párisban él, mert a háború kitörése alkalmával ott internálták.

A gróf, aki osztrák születésű, eladta nagy birtokait Radziwiłł hercegnek. Ez arra kötelezte magát, hogy átvessze a birtokot behelyettesítő jelzálog terheket, azon belül pedig fizet a grófnak évi 200000 korona járadékot, valamint rendelkezésére bocsájt megfelelő lakást, autót, legatokat, hátszobákat és más egyébeket, ami egy főnemesség háziartásához szükséges. Kikötötte továbbá, hogy az esetben, ha a herceg a birtokot tovább adná és a gróf ezeket a melikés járadékokat nem kapná meg, köteles az évi járadékot 450000 koronára felemelni. Ez az eset tényleg be is következett.

A herceg arra kötelezte magát, hogy ennek a feltevélt járadéknak biztosítására tízenkétmilliószáz ezer koronát helyeztett el a Credit Anstaltnál. A pénzügyigazgatóság rámutatva erre a tényállásra, pert indított a herceg ellen és tőle követelte a 896000 korona adóhátralékot. Radziwiłł herceg ügygondnokai azt vitatja, hogy ez már nem tartozik Zamoycky grófnak semmivel, mert eleget tett vele szemben minden kötelezettségének, amikor letétbe helyezte az említett összeget és így tehát a 450000 korona járadékot a banknak kell kifizetnie. A kincstár azt vitatja, hogy a gróf csak zálogjogot szerzett a daponál pénzre, arra az esetre, ha a herceg nem teljesítene kötelezettségét. Az adóság kifizetése nem történt meg, ezáltal itt csak egy biztosítékról van szó és a herceg továbbra is adós marad és ezért az adókat fizetnie kell. Az alsó fokú bíróságok kötelezték is a herceget a hozzájáruló adófizetésére, azaz az indoklással, hogy a szerződésből nem tűnik ki az, mintha megszünt volna adósa lenni a grófnak és a dponált tízenkét millió ötszáz ezer korona csak biztosíték jellegű.

A legfelsőbb bíróságnál a herceg ügygondnokai újabb bizonyítékot nem tudott produkálni álláspontja megerősítésére és ezért végső fokon is kötelezték Radziwiłł herceget

az adóösszeg megfizetésére. A kincstár képviselőjének azt a kérését, hogy a herceg bécsi palotájának házbér jóvátételét az adótartozás kifizetésére jelölje ki a legfelsőbb törvényezék, szintén teljesítették.

Aradtól visszakövetelt képgyűjtemény.

— A vértanú nívával. — Két aradi nemesi cimerek. —

Az Aradi Közlöny munkatársai.

Arad, június 1.

Néhány esztendője, hogy Lovonics Gyula, maki nagybíró, Csana vármegye volt főispánja, az aradi kulturpalotának ajándékozott néhány igen értékes festményt és képgyűjteményt. Feltételei köztül ki, hogy a festményeket külön teremben kell elhelyezni és a terem egyik falán neve örökíttessék meg. A város, mint a köznevelődési ház tulajdonosa, elfogadta az ajánlatot és a képeket a képtár u. n. első számú kúriájában helyezte el. Halálát azzal fejezte ki a nagyváradi adományozó iránt, hogy nevét megörökítette a festmények felett elhelyezett táblasoron is és a kulturpalota gyűjteményéről kiadott katalógusban természetesen felvan tüntetve, hogy Lovonics ajándéka egy külön helyiséget foglal el és többszörösen meg van emlíve a neve. Mindenki felismeri a képtárban a gyűjtemény önálló jellegét és a katalógus is természetesen rámutat arra, hogy a város mecenásának soha el nem marló nevére.

Ugy látszik azonban, hogy valahol a Lovonics családnál megragadták a várost és azt sugta be, hogy Arad város törvényhatósága nélkül lett igérszerezés és az ajándékok elfogadott festményekkel nem az adományozó intencióinak megfelelően bánt el.

Azról értesítette ugyanis egy kassai ügyvéd Varjujay Lajos polgármestert, hogy Csaky Armandné grófné, Lovonics Gyula leánya nevében visszakéri a képgyűjteményt, amelyet a kulturpalotának adományozott az édes apja. A grófné ugyanis azt állítja, hogy a képeket nem az elhunyt főispán, hanem annak felesége ajándékozta a városnak, már pedig ehhez joga nem volt. De ha jogosaik is lemaradnak az ajándékozást, akkor sem hagyja a város tulajdonában az értékes képgyűjteményt, mert a törvényhatóság nem tett eleget annak a kikötésnek, hogy külön teremben helyezze el azokat. Kéri, hogy a képeket azonnal küldjék vissza.

A kulturpalota felügyelő bizottságának kell ezzel a fontos kérdéssel foglalkoznia, mert nem engedheti, hogy a képtárt egyik díszítői megtegyék. Rétion tartandó ülésén Jegeres Károly dr. főügyész meg fogja hallgatni a bizottság és az ő véleményétől függ a további lépések megtétele.

A képtár többi festményéről is kell gondoskodnia a bizottságnak. A drága műtárgyak jó karban tartása nem olyan egyszerű feladat, mint a hogy ezt a lakosság hiszi. A köztudott, mint tudjuk Fáyos Dezso egy memóriasandorára, amely a városi képtárak gondozásának problémáinak megoldására tartalmaz praktikus javaslatokat, idézzük egy re-

staurátust küldje, aki az esetleges hibákat pótolja. Ha a restaurátor Azadon lesz, felkutatják a városban és a vármegyében művészeket, akiknek régi festményeket vannak, hogy mutassák be és vagy megjavíttatják vagy pedig felajánlják a városi múzeumnak.

A felügyelő bizottságnak katékednie kell Vécsey Károly gróf vértanú hamvainak elhelyezéséről is. A hamvak az aradi temetőben pihennek a Nikodém-család sírjaitban. Schwaidl József és Lázár Vilmos vértanúk maradványai az Ereklyemúzeumban vannak és oda kell most már helyezni Vécsey porait is.

A vármegyei kórházban az alapítottágnak főként sok nemesi család emars volt egykor elhelyezve. Ezeket most valahol a padlason, vagy a pincében por lpi. A felügyelő bizottság megkeresi Dalmaty-Nagy Lajos alispánt és kéri, hogy engedje át azokat a városi múzeumnak.

Cadorna offenzívája megakadt.

(Ellenséges vezérkarri jelentések.)

Ejjei 2 órákor érkezett telefonjelentés.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az olasz vezérkar hivatalos jelentése június 28-áról a következő: Bár az ellenség ellenállása kevesebb és a védekezés már részben a legteljesebben előkészített állásokban állandóan növekszik, még is további előrehaladást sikerült elérnünk a tegnapi nap folyamán az Iltich és a Brenta között. Az ellenség, hogy előrenyomulásunkat feltartóztatása, a Sugana szorosán heves támadást intézett ellenünk, amely az ellenség veszteségei mellett megakadt. A Posina fronton tegnap az ellenség néhány üzarségének tüzelése folytán az offenzíva csak lassan jut előre. Csapataink állandó harcok között az Iltich-árokra nyomultak előre. A Cetta Communi fronton az ellenség állásait megerősítette. A néhazen járható terap gépfegyverek felállítására kedvező. Itt nagy és közep nagyságu ellenséges ágyúk állandóan bombázzák az ezen állásokhoz vezető utat. A többi fronton a helyzet változatlan. Ellenséges repülőek bombázták Udine várost.

Luganó. Az olasz lapok a közönséget kimerítesen előkészítik arra, hogy Cadorna offenzívája nehézségekbe ütközött és egyelőre a nyugalom idejére kell elkészülnie lenni. A Corriera della Sera hangsúlyozza az ellenség makacs ellenállását és rámutat arra, hogy az olasz nehéztüzérség nem tudott lépést tartani a gyalogság és lovasság előnyomulásával egy, hogy az ellenoffenzívának meglassított tempója könnyen érthető.

Luganó. Barzini hosszú tudósítást közöl a Corriera della Sera-ban az olasz ellenoffenzíváról. A cikk szerint Cadorna az ellenoffenzíva megindítása céljából új hadsereget képeztet, mely május 22-én indult el, kétféle katonai 20000 tiszt és negyven ezer katonai főtől rendelkezett. Június 2-án ez az új hadsereg Aquilónál és Assisinnál állott szembe. Egy divíziót a karintiai frontra egy éjjeli autómobilokon Posina területére vitték, ahol, mint maga Barzini bevallja ennek a divízióknak főbb mint hatvan százaléka elveszett. Ezekben a harcokban, melyeket Cadorna maga vezetett a vezérkar többi tagjával egy ellenséges grófnál robbant ki, amely majdnem megsebesítette Cadornát.

Aradi kereskedő huszezer koronás ötlete.

— Aki önmagát jelenteti fel. — A háború legeredetibb tüzete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 1.

As a ritkaságyűjtő, aki a háború esodabogaráit valamikor összefogja szedni, gyűjteményének élése telteti azt a különös történetet, amelynek ötletes tervezője, szereplője — egy aradi ember. Mórát, etikét, humanizmust ne igen keressenek e megtörtént eseményben, mert es egy igazán háborús történet, magasabb szempontból egy kicsit piszkos és elkölcsötlen, de hogy véghezvívója nem öltözégyény ember, az letagadhatatlan.

Nesany héttel eselőtt szomorúan ült a Városi Kávéház terraszán, a különben jókedélyű K. ur. Jovianus arazatai néhez tepelődes kelője szomorokodott, szomszédai mosolyogva évődtek vele:

— Mi az? Talán az orosz cárról álmodott, vagy slaszt kötött egy vagon keserűségre? De az nem a kékezesemot akarja feltalálni?

Tepelődő emberünk mogorván válaszolt:

— Csak semmi életelődés. Magának talán olyan jól megy? Hát lehet itt keresni? Huszezer koronára volna szükségem s ha megakarom keresni tisztességesen, akkor kaphatok husz hónapot! Éh... .

Reket, otthagya az ugráló társaságot, kiment a Marospartra. Nem öngyilkossági szándékkal, hanem most regen tapasztalta hogyna „viszter” van az ember, mandag a legyőzött orvososság a vizet való gyógykezelés. A Marosparton gyerekek kődők, ezét eszobé jutott a tá, aki most bukott meg a gyanúsban. A bukás fogatna legkészen terette a gondolatát arra a terméngyözökösödés, aki csak néhány hete bukott meg a legesob sikeres. A siker eszméje pedig visszaverte az eszeti ideálos: — Hogyan lehetne gyorsan keresni 20000 koronát? Huszezer koronát. Gyorsan.

Méregelődésből jó lakási hang baritonja verte fel: — Mi a földi! Talán vizimérőknek szegődött, hogy szajni mért a szomszéd? Hát mi a baja?

— Keresni akarok... .

— Mi a földet akar itt keresni a Marosparton? Inkább jöjjen, eszétán segítsen rajtam a régi barátság jászán.

— Mit kíván a nagyégyes ur?

— Tudja, a pusztáson kétségés muszka arat s eszéknek nem kell egyéb, mint pálinka, meg köleskása. Pálinkát már szereztem, de köleskását az isten se tud most kapni... . Maga olyan teddide-teddoda ember, minden tében kanál, szerezzen nekem köleskását, megfizetem — jól én nem maximátok... .

— Köleskását? Hát azt olyan nagyon szeretik az oroszok? Sohase tudtam.

— De szeretik ám! Most áratásra én, meg a környékbeli birtokosok megveszük, ha vaggonszámra hozza is, az árat se kérdjük... . Hát aztán ne felejtse el!... .

Kezet fogtak és — K ur agyvelején egy gyönyörű gondolatot robtant végig a köleskásával kapcsolatban. Eljen! Eljen! Megvan a 20000 korona. Dehogy is fog ó venni köleskását, azas, hogy vesz, de nem adja el, vagyis, hogy eladja, de nem veszi meg — ilyen és ehhez hasonló bolondos gondolatok ugráltak a fejében s szemel előt: husz darab szép, ropogós ezres jarta a tancot.

A déli vonattal már Pestre utasott, éjjel már a köleskásáról tárgyalt. Sokféle tárgyalat de köleskását megfogja nem létezi egy szemot.

se... Végre a negyedik napon a W... cég rak-tárában egy vagon köleskására bukkant. Az aranyaziná apró szemek egy nevetek rá, mintha mondták volna: — itt vagyunk, mink vagyunk, huszezer koronák vagyunk!

Az aradi ur rögtön rohant a W... cég isodájába.

— Megveszem a kölest!

— Nem eladó! — felelték szeliden, de szigorúan.

— Öt ezer korona a maximális áron felül!

— Nem eladó! — felelték most már szigorúan, de enyhébben.

— Nyolc ezer korona ról!

— Eladó! — felelték nyájasan.

Megkötötték az üzletet, K ur kifizetett 2000 korona előleget, zsebébe tette a köllevelet s hazatért Aradra.

Másnap reggel 8 órakor már ott ült a Városi kávéház terraszán. A multkori életelődők is ott ülték.

Tizen voltak. keressám tizen. — K ur edatelepedett közójük a megelégedett ember boldog mosolygásával.

— Mi az — K ur? Megvan a 20000 korona?

— Meg! — felelte ő, legalább is meg lesz!

— Mind a tízen egyszerre, frappirova kérdtek: — Hogyan, hol, mivel, lassak!

As aposztrofált nyugodtam és kőfényesen nyugt a zsebébe s kivette s — köllevelet. Mohó szemek futották át a sorokat: — Köleskása! Ember! Kincset talált? Hol vette? Megveszem, megveszem, sajongtak egymásra heitálva.

— Nem eladó, már eladtam, felelte — K ur.

Békor játszódtott le a jelenet, melyet egykor a francia bohózatírók fogtak kisajátítani. Először az egyik, azután a másik, a harmadik kereskedő kelt fel, utánox a többi s mindenik bal szemének egy jelentős rándításával hivta fel — K figyelmét fontos mondanivalójára. A köleskása boldog tájajdonosa mindeniknek megadta a kívánt „ott leszek” jelet.

Tíz perc múlva megkezdődött az ület. korut.

Az eredmény az lett, hogy — K ur mind a tíz kereskedőnek eladott tíz-tíz métermázs kölest, a maximális árat is megazégyenítő haszonnal, külön-külön es egyenként s mind a tíztől felvette a 2000 korona előleget.

Mikor a husz darab kekusú bankó együtt volt, megaimogatta s elzárta azokat. Józáen mosolygott s megveregette a saját vállait, miután előbb már kezét fogott önmagával. A kölest természetesen nem szalutotta se terminusra, se tenyegelésre.

Egyenként tamadták rá az útle felek.

— Csirketogó, fejelentem, lezáratom!

Hosünk mindig a legnagyobb nyugalommal válaszolta: — Dehogy is tessai azt maga Schvass ur, maga a maximális árat is elpirító ósszeggel fizette tut azt a kölest... . Maga fogja be a száját, maga árdragító, nem szégyelli magát, ennyit adni nekem esét: a kölesért!

Elköpedve hallgatták est az okostrodást es hallgattak, midőn — K barátunk nyancsak kibált: — Jelentemnek csak tal, ha úni akamék.

Bonyiben is zszott volna s-dolog, de egyszer csak kőlést kapott a szomszédjától — K is, a tíz felettől is. Bernagye szottak a hivatalos forum elé, ahol a bohózat utolsó felvonása játszódtott le.

— Vettek-e önök — K. uról köleskását?

Mert a rendőrség ugy értesült, hogy a maximális árat túllépő ósszeggel áztotték azt meg.

Egymásra nézett a tíz felettől. Ha azt mondják vettek köleskását: lecsukják. — K. ur. de lecsukják őket is árdragításért. A másó tíz hat hetet 2000 koronáért. Egyhangú volt a vélass:

— Dehogy vettünk kapitány ur! Dehogy vettünk. Mikor kijöttek a kapitány szobájából még ók fogták pártját a szegény — K. nek.

— De ki jelenthetett fel?

— Igen uszott: Uraim, én jelentettem fel magmat — árdragítás miatt. Tehát jogosan megterhatom az önök 2000 koronáját, azóit, de leítte a hat hetet, amit a rendőrségtől kaptott.

Letartóztatták

a postatolvaj társát.

(Bara Sámuel tagadása.)

Saját tudósítást telefonjelettel.

Budapest, július 1.

A 160.000 koronás postatolvaj ügyében megindított nyomosás a mai napon sem jutott előbbre. Ma a helyzet ugyvan, mint tegnap volt: Puskás István azt állítja, hogy Bara Sámuelnek adta át a péost, eszel szemben Bara tagad és a hiányzó ósszag minosen meg.

Puskás István tegnap délután vallomésában többek közt azt is mondotta, hogy már a 160.000 koronás postacsomag eltalajdonosok előtt is elkövetett lopást és abban is része van Bara Sámuelnek.

A rendőrség hitelenek tudja Puskás Istvának Bara Sámuelre vonatkozó terhefő vallomésát; es alapon ma reggel Bara Sámuel is letartóztatta. Bara Sámuel tegnap is, ma reggel is állhatatosan megmesélt a mellett, hogy nincs része a dologban.

Nyomosás közben a detektívek eszti értesíttek, hogy a 70-es számú postahivatalban több csomag elűnt az utóbbi időben. Azt hitték, hogy ósszefüggést találnak a postacsomagok gyakori eltűnése és a 160.000 koronás postatolvaj között. A nyomosás e részének az volt az eredménye, hogy kiderítették a postacsomagok elrejtőjét. Az illető díjokként működött a 70-es számú postahivatalnál és többször elűntetett csomagokat, amelyeket egy koronának adott át. A rendőrség a díjokot előállította és megállapította, hogy büncselekményei minosenek ósszefüggésben Puskás István lopásával.

Ma délután szembesítették Puskás Istvánt Barával. A szembesítés sokáig tartott, de eredménytelenül végződött. Mikor Barát Puskás elé vezették, es a következőket mondotta társának:

— Maga azt mondja, hogy csak egyszer beszélt velem. Hát én ismerem magát régóta, még abból az időből, amikor még én Szadán voltam az uraságnál. A maga apja kocsi volt, négy lovak volt és kőfényük egyenést még gyerekek korunk óta.

— És mind igaz — mondotta Bara — csakhogy nálam a péos nincs. — Így folyt a beszélgetés tovább, de Bara megmaradt állhatatosan a tagadás mellett.

„Láthatatlan kéz.”

Titkos kábel Németország szolgálatában. — Egy angol író a titkos memrendszerről. — Berlin hamarabb tudta Kironener halálát, mint London népe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 1.

Évek óta, a háború előtt is — írja a „John Bull” című angol folyóiratban William Le Queux, az angolok egyik legtehetségesebb írója — arra törekedtem, hogy a nemzetet ügyelmessé tegyem a vezedelemben, amely Németország „láthatatlan kezétől” lenyogott. Lord Kironener sajnálatos halála újra bebizonyította nemzetem helyességét, amelyet én már 1906-ban nyilván hangsúlyoztam és amelyet azóta újra és újra ismételttem, hogy tudniillik Angliában egy ugyelesen szervezett és rendkívül ravaszságú elrejtett kémrendszert van, amelyről — legjobb tudomásunk szerint — mindenesetre semmi pozitív ismeretet nem szerezhettünk.

Lehet-e emléprelnünk a mi tehetetlenségünknek passzívabb minőségét, mint az általi ismeretlenség volt lenyogott? Lord Kironener haláláról a brit és angol sajtóiroda június 8-án délután két órakor adta ki; félóra-val később már árultak Berlin utcáiban azokat az újságokat, amelyek ezt a hírt tartalmazták, mi, a velünk kábeltársaságunkban álló Koppenhágából csak délután öt órakor kaptuk meg a szomorú esemény híreit. Világos, hogy Németország „láthatatlan keze” csakis meg nem engedett, titkos úton közvetítette ezt Londonból oly gyorsan Berlinbe. Németországban minden járható tud, a mi történik Nagybritaniában és pedig sokkal előbb, mint mi is Londonban. Bizonyítja ezt az is, hogy a brit partok ellen vezetett Zeppelin támadásokról az óras napok teljes huszonegy órával előbb adták pontos és igaz tudósításokat, mint ahogy velünk közölték a Zeppelin támadások megtörténtét. Különböző óras újságokban már olvashattam, hogy bizonyos katonákra és hajókra — oly kicsinyekre, hogy előbb ki mentek a neveiket a tengeren keresztül — bombákat dobáltak, mielőtt az angol csapatok erről egy szót is irhattak volna?

Milyen forrásból származnak ezek a bámulatosan gyors és korrekt híradások? Mielőtt az 1914. augusztusában Németországgal minden összeköttetést elvágunk, csak két módon jutottak angliai hírek átvalatához; és pedig, vagy drótnélküli telegrafálás, vagy egy tengerparti kábel útján. Drótnélküli összeköttetést természetesen egyáltalán nem is oly nehéz, hiszen az utóbbi időben a drótnélküli módszerek sokféle tökéletesedésen mentek keresztül. Mindenki tudja, hogy a telegrafálás szánt drótnélküli apparátus eltér egy szivaradobosban és egy biciklin is szállítható. Valamivel több hely kell a feladó készüléknek, de az is elhelyezhető bármelyik kedves, világos világitással, elhatott, füstös háznál. Erős meggyőződésem, hogy ma Angliában egész sorozat ilyen titkos német mintára berendezett állomás áll fenn a miénk, ha fel is fogják ez apparátusok különös jegeit, abban a szent meggyőződésben élnek, hogy nyit tengeren pinenő szelleges hajókról, vagy a belga partokról származnak azok.

Meg két lehetőség van, amely tekintetbe jöhet. Az egyik az, hogy Londonból New Yorkba futó kábel a német-amerikai drótnélküli állomáson keresztül az Atlanti-óceán felett Nauhan-nál kötötték

össze. A másik lehetőség egy direkt, titkos kábel-összeköttetés. A legutóbbi gyanúok szólnak e mellett, 1913-ban a kormány egy titkos misszióval bízta meg. Az új német kábeli rakéták a Norfolk-tól Norderny-ig. Jól lehet Németországgal már többszörös kábel-összeköttetésük volt: ezt a kábel a brit kormány beleegyezésével tették le. A munkálatok két nap és két éjjel tartottak. A német mérnökök megfigyelése közben a második nap délutánján egy különös esemény vonta magára a figyelmemet. Skóciából jött egy sürgöny, hogy elsőnek érkeztek Berlinbe az új úton. A sürgöny elküldése közben a második nap délutánján egy különös esemény vonta magára a figyelmemet. Skóciából jött egy sürgöny, hogy elsőnek érkeztek Berlinbe az új úton. A sürgöny elküldése közben a második nap délutánján egy különös esemény vonta magára a figyelmemet. Skóciából jött egy sürgöny, hogy elsőnek érkeztek Berlinbe az új úton.

Valamennyem szerint ezt a kábel egészen különös esemény miatt kellett le, talán „láthatatlan kéz” részvételére a hajókon, talán éppen ezen a stratégiai kábelben adták le a szöveget a Lord Kironener misszió bejelentő iradást.

Mi pontosan tudjuk, hogy ez „a láthatatlan kéz”, és az a sugó gyűjtő páncélos okólógota állandóan munkában van, hogy nekünk aztán. Mindezt az ő halála nyomára találtuk. E nyomon elvezetnek a sorabbi minisztertanács, amely vonatkozott a „Formidabile” elpusztulása miatt a hadiörvényeségi eljárást folyamatosan tenni a vonatkozott az irradalmi mozgalmak erőszakos elnyomásától. Az ottani parlament épületének megegyezésére, a Guben és Breslau átjárása, az internált német tisztokról való tiszagos gondoskodás, az ellenséges külföldiek internálásának megtagadása, valamint nélkül arra, hogy naturalizáltak, vagy nem a végül Lord Kironener és vezérkariának csúfos elnyomása csak néhány adat annak a bebizonyítására, hogy „a láthatatlan kéz” mennyire a nemzet nyakán tartja a fojtogató kezét.

Fel fogják-e elegendni végre a felelős hatóságok, hogy energikusan szembenézenek a veszélyei, amelyeket az ellenség kösöltünk a mi számunkra készített!

TORVENYKEZES.

Börtönre ítélt kórház elelmezők.

Temesvár, július 1.

A temesvári királyi törvényszék ötös tanácsában a gyereklott bűnvádi eljárás szabályai szerint 1916. évi június hó 26-ától június hó 29-ig bezárólag a hátrahagyott árdekei ellen elkövetett bűntett miatt vádolt Cohn David és társai bűnügyét tárgyalta.

A vád tárgyat az képeste, hogy Cohn David, a versesi Kaszinó vendéglő bérletje, mint szerződéses vállalkozó, a vele kötött hátrahagyott árdekei ellen Cohn David és társai bűnügyét tárgyalta. A vád tárgyat az képeste, hogy Cohn David, a versesi Kaszinó vendéglő bérletje, mint szerződéses vállalkozó, a vele kötött hátrahagyott árdekei ellen Cohn David és társai bűnügyét tárgyalta.

zés ellenőrzésére hivatott katonai személyeket megvesztegette.

A királyi törvényszék június hó 29-én délután hirdette ki ítéletét, melyel vádlottak bűnösségét a vállalt kötelezettség nem megfelelő teljesítése miatt megállapította és ezért Cohn Davidot két évi börtönre s 2000 korona pénzbüntetésre, Rottler Karolyné Schätter Juliát egy évi és két-havi börtönre, valamint 2000 korona pénzbüntetésre, Schätter Józsefné Spitzer Fanni pedig a btk. 92. szakasz alkalmazásával két havi fegyházra s 60 korona pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen a körvádó, vádlottak és védő semmisségi panaszt jelentettek be, amelyek felett a királyi Kuria fog határozni.

Aradi cég reklámbankójával fizető urinő.

(A „száz koronás” csatlavai „becsapott” kora.)

Arad, július 1.

A rendőrség büntügyi osztályának detektívjei napok óta erősen nyomoztak egy aradi uriaszony után, aki furfangos módon károsított meg egy megyebeli kofasasszonyt. Az elmúlt hét péntekén történt ugyanis, hogy Paskuts Jánosné marososszéki paraszasszony több libát hozott be Aradra a baromfi piacra. A libák közül kettőt egy uriasasszonynak adott el, aki bár nem akudott, még is elég olcsón jutott a libákhoz. A kofasasszony harminckettő koronáért adott túl a libát, s a vevő száz koronával fizetett. A kofasasszony annak rendje-módja szerint hatvannyolc koronát adott vissza és az asszony a libákat egy gyerekkel elvitette. Atig mehetett el a piacról, Paskutsné elővette zsebéből a papírpénzt és azt keddjébe akarta kötni, mikor azt meglátta a asszonyszája.

— Csak nem avval fizetett a kuncsalja — mondotta a szomszéd Paskutsnének, — hiszen az reklámbankó.

Paskutsné ijedten vette szemügyre a papírt és ketszemesse állapította meg, hogy tényleg részedték. Közönséges reklámcedula volt a kezében, mely Garner Samu aradi mechanikus reklámcedulája volt. A négyeságletes kördíszes papírdarab közepén feltűnő vastag betűkkel van nyomtatva a reklámcedula kibocsátójának neve és a négy sarkán pedig egy-egy százas van nyomva. Ez lévesszette meg a kofasasszonyt.

Paskutsné a feltezés után lélekzavakadva futott a rendőrségre, ahol ismeretlen megkérőzője ellen jelentést tett. A kofasasszony azt mondta, hogy az illető uriasasszony volt akit már több ízben látott a piacon. Még is adta róla a személyleírását. A rendőrségről azonnal bejött, hogy ha ismét meglátja a szélhámos asszonyt, nyomban szóljon egy rendőrnek, hogy azt előadja, Paskutsnének nem kellett sokáig várni az ismerősére. Ma ismét libákat hozott be s alig volt pár percig a piacon, meglátta a reklámcedulával fizető urinőt. Azonnal szólt a közelben álló rendőrnek, aki az asszonyt előadította a rendőrségnek.

Szepekovszay Teofil rendőrhadnagyának előadott asszony elmondta, hogy ő Korber Pál óshalmi földművelő felesége és hogy Paskutsné ismeri, mert egy hét előtt tőle tényleg vett két libát. De tagadta, hogy ő nem részes papírpénzzel fizetett volna. Rövid faggatás után meg is bevallotta, hogy tényleg reklámcedulával fizetett, de azért, mert azal ott is részedték és így akarta magát hátrahagyott. Ki-

jelentette, hogy a vásárolt két liba még meg van és azt hajlandó visszaadni, sőt a kofasszszonynak okozott kárt is hajlandó kifizetni.

Miután a rendőrség meggyőződött róla, hogy a megtévedt asszony jómodu óthalmi embernek a felesége, aki még nem volt bűntetve, szabadon bocsátották, de megindították ellene az eljárást.

A román metropolita-választás.

(Beszélgetés Pap I. János aradi püspökkel.)

Arad, július 1.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kormány augusztus 5-re tüstis ki a román metropolita megválasztásának napját. Ekkor kerül ugyanis betöltésre Metianu János helye. Az természetesen ma még nem állapítható meg teljes pozitívummal, hogy ki lesz az új metropolita, azonban az világosan látható, hogy a választók többsége Mangra Vazul nagyváradi püspöki helynök nagyrabecsült személye körül csoportosul.

A mai viszonyok között különös érdekességű metropolita választásra vonatkozóan kérdéseket intéztünk Pap I. János aradi román püspökkel, aki mint a püspöki kar legidősebb tagja, a metropolitát is helyettesíti. A püspök a következőket mondta az Aradi Közlöny munkatársaink:

— A metropolitát választó kongresszus, amely Nagyszebenben folyik le, valószínűleg 4—5 napig fog tartani. Ebben már benne van a mandátumok igazolása is. A rendes kongresszust én nyitom meg, azonban a választó kongresszus elnökét a metropolitai szentesiek küldi ki. A rendes kongresszus 90 tagból, a metropolitát választó kongresszus azonban 120 tagból áll és teljességben a nagyszebeni egyházmegye, másik felét pedig (harminc-harminc tag) az aradi és a karánsebesi egyházmegye választja. A kongresszusi tagok mandátuma még 1914-ben lejárt, azonban a háború miatt azt meghosszabbították; most azonban a metropolita hatálya szükségessé tette, hogy mégis megejtsék a kongresszusi tag választásokat. A legutóbbi aradi asinaton diskusszió tárgyává tették ezeket a választásokat. Ebben a kérdésben a kongresszusnak van joga dönteni.

— A metropolita állására természetesen nem hirdetnek pályázatot, hanem a kongresszus szabadon választ tükös szavazással, szavazó lapok segítségével. A metropolitát öfelségének meg kell erősíteni és a kongresszus addig rendszerint nem is szokott elmozdítani, amíg a király szentesítése meg nem érkezik. Azonban már arra is számos eset volt, hogy a kongresszus nem várta be a királyi döntését. Ez a legutóbbi metropolitai választás alkalmával is megtörtént. Metianu Jánost 1898 decemberében választották meg, s csak a következő márciusában iktatták be.

— Azt természetesen nem tudom, hogy ki lesz az új metropolita, mert nem vagyok jövendőmondó. Különben se érdeklődtem az ügy iránt, mert hivatalos dolgom rendszerint módon lekötnék. A metropolitát a szentesítésrendből való egyházi lérték közül választják, hogy a választás iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, az a dolog természetéből folyik.

Arra a kérdésre, hogy milyen jövedelme lehet a metropolitának, azt mondta a püspök:

— A mi egyházunk nagyon szegény és értesülésem szerint a metropolita évi jövedelme nincs negyvenezer korona. Birtoka nincs, csak egy kis baleség a tulajdona. Az én évi jövedelmem például huszonnégyezer korona, amelyből négyezret adóban fizetek. Bizony, ebből csak részlegesen lehet élni.

Dornavatrát nem szállották meg az oroszok.

(Tosev bécsi bolgár követ az orosz offenziváról. — Kolomeát kiűritették. — Oroszok óriási veszteségei.)

Saját tudósítók telexjeleiről.

Budapest, július 1.

Krakó. Tosev bécsi bolgár követ úgy nyilatkozott a Gazeta Viacsorna szófiai tudósítója előtt, hogy Bulgáriában az orosz offenzíva ugyszólván semmi hatást sem keltett. Mértékadó bolgár körökben már régóta tudtak az orosz készülődésekről, a helyzetet nyugodtan itélik meg és nem tulajdonítanak az offenzívának olyan jelentőséget, amint azt az entente szeretné. Az oroszok vállalkozása az entente államok nyomására kezdődött és nem egyéb, mint kétségbeesés szüleménye, mert az oroszok ez alkalommal mindenüket kockára tették. Az entente azonban rendkívül csalódik, ha azt hiszi, hogy ez az offenzíva betolyással lesz az általános hadihelyzetre, amely mindentelké kedvező a központi hatalmakra. Magyarország és Ausztria annyi jelét adta már erejének, de úgy látszik, az entente nem tudja ezt kellően megítélni. Bulgária abban a tudatban csatlakozott a központi hatalmakhoz, hogy az ő oldalukon van az igazság és a jog és övék lesz a végleges győzelem, amely megvalósítja Bulgária nemzeti érdekeit.

Romániára vonatkozólag azt mondotta Tosev, hogy a román kormánykörök a világháború alatt több ízben tanácsot kaptak hidegvérűknek és hazafiáguknak. Ezeket a politikusokat kizárólag az állam érdeke és az okosság vezeti.

A mi végül a balkáni harteret illeti, a bolgár hadsereg létevi pihenője alatt minden hiányt pótol, teljesen kipihente magát, ujjonnan tel van szerelve és erőtől duzzadva várakozik hadállásában, hogy visszaverje az ellenséget, ha az ismét vereséget akarna szenvedni és támadásra hatarozná el magát. A bolgár nemzet nyugodtan megbizik hadseregében, amelylyel teljesen szolidaris.

Stockholm. Az orosz hadsereg óriási veszteségére, mely legénységét és usztikarát érte, hivatalos okmányok vannak a Lokalanzeiger tudósítójának birtokában. Az első egy plakát, amely felhívja az összes korosztályhoz tartozó tiszteket, hogy azonnal jelentkezzenek és vonuljanak be a legközelebbi katonai hatóság-nál. A második egy új sorozási rendelet, mely az alkalmatlanok fokát leszállítja. A törpenövés többé nem ok az alkalmatlanságra. Továbbá egész sora a krónikus betegségeknek törölve van. A sorozottak azonnal bevonulnak.

Budapest. A sajtóhírlétszállásról jelentik: Mint hogy Lesicki hadseregének some nyugati felé fordult, a Dnyeszter és Caromoz közt csatározáson újabb heves harcokra került a sor. Ez a társaság előkészítés után az oroszok Ko-

lomeától keletre a Pistyn—Obertyn—Niezviska vonal ellen a gyalogsági tömegtámadásokat szakadatlanul megújították. A harc késő estig tartott és különösen a déli szárnyon, a Pistynka folyónál, valamint Kutj hegyes vidékén volt heves.

Pistyn városkánál végül is sikerült az oroszoknak folytonosan megújított támadásaikkal a vonalunk egy részét visszanyomni. Ennek következtében a hadseregpasancsnokság este elhatározta, hogy az arcvonal kiegyenlítése végett és hogy Kolomea város ne váljék a harc gyújtópontjává, a magyar és osztrák csapatok védővonalát a városból nyugatra és délnyugatra vonja vissza.

Csapatunk elvonulása Kolomeából teljességgel rendezett és a nélkül történt, hogy az oroszok bármiképpen is befolyásolták volna. Az első ellenséges járőrök akkor vonultak a városba, mikor mi azt már teljesen kiűritettük. Ennek folytán a városért magáért nem folyt harc, mert mi puskalövés nélkül űritettük ki Kolomeát.

Jellemző az oroszok harcmódorára, hogy a csütörtöki általános támadás folyamán Niezviska és Obertyn közt lovasrohant Antiatek állásaink ellen. Természetes, hogy az attackágyunk, gépjegyvereink és gyalogságunk tüzeben borzalmas veszteségekkel omlott össze. Mindamellett újra és újra megkísérelték vonalunknak ionatról való megingatását, míg a képszerőség jobb belátásra bírta őket.

Bukarest. A bukovinai hegyekben rendkívül heves harcok folytak. Az itteni oroszbarát lapok közötti hírvél szemből a bukovinai határról a legjobb forrásból úgy értesülök, hogy az oroszok a Patna folyó völgyében, tovább Stepanov, Melec-Janesinél, Jakobovinél és Kirubabanál nagy veszteségei szenvedtek s ezer meg ezer halottat, foglyot és sebesültet veszítettek. Az oroszok több mint 20.000 főtől a lo sereggel támadtak, de a magyar és osztrák csapatok nagy veszteségeket okozva lekik, visszaverték őket.

Osernovicból naponta nagy csapatok indultak, hogy a város veszélyeiket pótolják. Tegnap ejel 200 sebesült koraszokost érkezett a nagysebesült Osernovicba, tele sebesült oroszokkal. Osernovic, Garahumosa, Kimponung valamennyi környéke tele van.

Az Independance Roumaine a kormányhoz érkezett hivatalos táviratok alapján megerősíti, hogy Dornavatrát az oroszok nem szállották meg, a magyarok és az osztrákok ott a legnevesebb ellenállást fejtik ki.

A tábori postához tartozó t. előfizetőink b. figyelmébe.

A m. kir. posta- és távírdigazgatóság 9005—1916. szám alatt költ. értesítése szerint a tábori postautávirányok szelvénye magánközleményekre ugyan fel nem használható, de a pénzküldemény célját röviden feljegyezheti az utávirányra a feladó.

LEGUJABB.

Néhány tucat államférfi akarja még a háborút.
Balin nyilatkozata. — A béke már nem várat soká magára.
Anatol France levele.

Réggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Berlin. Balin beszélgetést folytatott a Berlingske Tidende munkatársával. Ramutatott arra, hogy a háboru alatt új német kereskedelmi hajókat készítettek el. A német kereskedelmi hajózás emberei nem szándékoznak ölebe tett kezekkel szemlélni az eseményeket. A béke már nem várat sokáig magára, mert a háboru ellenségeinkre nézve teljesen céltalan. Hogy minket legyőzzenek, győzelmes harcot kell vívniuk velünk először az ellenséges országokban, ahol most hadseregek állanak. Ezekből az ellenséges országokból ki kellene bennünket szorítaniok, határainkon azután újabb győzelmet kellene aratniok és végül a saját országunkba kellene bennünket megvívniok. Azonban a legmereszebb tantázás is kénytelen bevallani, hogy

ellenségeink együttvéve sem rendelkeznek annyi erővel, hogy mindezeknek csak egy bizonyos részét is sikerülne végremajtaniok. Ezt a háborút csak is azért folytatják, hogy néhány tucat hatalmon levő államférfi, akik mindenért teletöltek, presztizse megúszulva kerüljön ki a bajból. Az előadás azonban már csak a karzatnak szól.

Köpenhaga. Párisból jelentik: Anatol France egy amerikai barátjának intézett levelében többek között a következőket írja: Az a gondolat, amelyet Amerikában sokan táplálnak, hogy elérkezett az ideje, hogy a háborút befejezzük, Franciaországban keveset teszre talat. Arra azonban esküszünk, hogy mi franciák egyik vagyunk és addig harcolunk, míg a végleges győzelmet el nem érjük.

KÖZÖSSÉGI ÉS MŰVELÉSI.

Színházi műsor:

Vasárnap: d. a. 8 órákor mérsékelt helyarákkal: „Bob herceg” operett. Este 10 órákor rendez helyarákkal „A sarga csákó” népszimfonia.

Hétfő: „Mágnás Miska” operett.

Kedd: Kormos Lonka a Király Színház és Népepera művészeinek vendégtelephelyével „Az elvált asszony” operett.

Szerda: Kormos Lonka vendégfelléptével „Varázskorongó” operett.

Csütörtök: Kormos Lonka utolsó fellépte „A istárijárás” operett.

Péntek: „Volt egyszer” operett. Ujdonság először.

Szombat: „Volt egyszer” operett.

* A színház hírei. A jövő hét érdekességei. Hétfőn „Mágnás Miska” került előadásra, a már ismert kiűntő szereposztással. Kormos Lonka, a Király Színház és Népepera ünnepelt művésznője kedden kezdte meg vendég szereplését. „Az elvált asszony” operettben Gonda szerepét játssza, szerdán „A varázskorongó” Primas kisasszonyát és csütörtökön a „Tárlájarás” Mogyorósy kedettjét, a minden tekintetben érdekes vendég szereplésre felhívjuk a közönség figyelmét. — „Egyszer volt” legújabb operett, melyre most készül a társulat, a b mutatós előadás szintén a jövő hétre van tervezve, az ujdonság csupa mutatós jelenetekből és gyönyörűzene- és énekszámokból áll, részt vesz benne az egész személyzet. Vasárnap délután 8 és 10 órákor „A bob herceg” mérsékelt helyarákkal, este 8 és 10 órákor rendez helyarákkal a „Sarga csákó” népszimfonia.

* A magyar művészet jövője. (László Béla könyve.) A magyar művészet rengeteg problémáját veti fel László Béla egy nagyon hasznos kis könyvében. Nem az esztétikus szóval megitt, hanem a jelenért és jövőért aggódó kritikus, aki napirendre tűzi a magyar művészet csaknem összes megoldásra váró kérdését. A magyar művészet jö-

vendője harcos röpirat inkább, mint művészi tanulmány. Művészetünk nemzeti erejében látja László Béla azt a tartalmat, melyet a világháborúban elfoglaltuk a méltó helyet. Művészi regenerálásunkhoz az első lépést építéstudunk megteremtésében látja László és az elégtelent szorgalmat nem a nagy mestereinknek, Lechner Odóznak. A jövőre szép és művészi program ez, melyet László Béla lelkesége és kiapadt lelki buzgalma meg megold nemany jelentősebb részletekkel is. A könyvben a jövő megkapja perspektíváját, a jelen igen sokszor helyes és megérdemelt kritikáját. A könyvet Dick Manó adta ki.

* Senki Mária és tizenkét apja. (Hedda Vernon film az Urániában.) Tizenkét működő ember leányának fogad egy kitett esecsemőt, mindégik egyformán szereti az anyátlan apróságot, egyformán becsüli, egyformán viseli gondját, milyen szép kötetmény ez az egyszerű emberek lelki melegségéről. Oly igaz a dolog, mint maga az élet. Senki Mária, a ki tizenkét éves és egy izgalmas dráma hősnőjévé sordul Hedda Vernon, a széke germán szépség, a nálunk most legdivatosabb filmdiva játssza. A művésznőről nincs sok mondani való, a ki egyszer látta azt a csodás szépséget, meleg érzésű lényt tisztába volt vele, hogy olyan színésznővel van dolga a ki minden szerepébe bele viszi szívét és érzését. A dráma tárgya bőven kínál alkalmat arra, hogy éppen az érzések tökéletességét lehessen kifejezésre juttatni. A filmnek a legutóbb is Budapesten nagy sikere volt, a két hétig a művésznő játéka, de még fontos tárgyának szépsége és szocialis jelentősége által ért el. — *Diadalutunk Montenegróba, hiteltel harctani tervvel legelőször az Urániában.*

* Negyfelvonásos társadalmi dráma az Apolló vasárnapi műsorán. Az Apolló színház jelenlegi rendezője beállított szerkesztés változás ahhoz a kivételre alkalmasnak mutatja a színház vasárnapi publikumát, hogy teljesen új műsorban gyönyörödjünk. Méskor a péntek és szombat programot kapja a vasárnapi publikum, az alkalommal azonban teljesen új képeket mutatunk az érdeklődőknek. A vasárnapi műsorunk, amely csak egy napos, nem

mindennapos slágere van. Az asszonybecsület című negyfelvonásos nagykonceptiójú társadalmi dráma kerül vetítésre, amely a legszebb filmek közé sorozható. A mesés szövege a legizgalmasabb témát, az asszony becsületét tárgyalja, a darab kiállítása pedig a legszebb fölvetésekből áll. A műsor rövidebb lélegzetű képei is figyelemre méltók.

* Vigjáték-műsor az Apollóban. Hétfőn és kedden vigjáték-műsort mutat be az Apollószínház. Két többfelvonásos rendkívül szellemes vigjáték a több melegek szerepel ezen a műsoron.

Ügyvedek a törvényszék elnöke ellen

(Tiltakozás elvi deklarációval.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Nagyvárad, július 1.

A nagyváradai ügyvédi kamara tegnap délután — mint azt az Aradi Közlöny ma röviden jelezte — egy oly indítványt fogadott legközelebbi közgyűlése napirendjére, amely a most lefolyt Auorjan-per miatt támadja az ottani törvényszéki elnök tárgyalás vezetését. Most monunkon van az érdekes indítvány teljes szövegében közölni.

Az indítványt Nagy Mihály dr. terjesztette elő, és az a következő:

„Mondja ki a közgyűlés, hogy a nagyváradai ügyvédi kamara megdöbbenéssel konstataja, hogy az utóbbi időben az esküdtársi és a gyorsított büntető ügyekben tartott tárgyalásokon — az ügyek többségénél — az elnöki hatáskör túlságosan a büntető perrendtartás intézkedéseit és jogelvet súlyosan érintő formában nyilatkozik meg; konstataja az ügyvédi kamara, hogy az elnöki hatáskörnek ez a törvényi intenciókkal szembe forduló, szuverén módon való kiterjesztése és önkényes értelmezése, az elnöki jogoknak ezen ellenmondását nem tűrő értelmezése ugyasóvíván nullifikálja a védelmi jogkört, lehetetlenné teszi a védelem nagy munkáját, tehát az anyagi igazságnak megnyugvással való kiderítését; ezen elnöki intézkedések pedig csak a büntető perrendtartásban biztosított és lefektetett jogoknak súlyos sérelmével történhetnek meg.

Amíg a nagyváradai ügyvédi kamara mindent konstataja, szükségét látja annak, hogy hivatalosan képest, jelen elvi deklaráció erejével tiltakozzék bármilyen jövő, minden olyan törekvés ellen, ami végeredményében a büntető jogszolgáltatás visszafejlődését és lefektetett jogainak sérelmét okozó elvek alá való helyesését jelentene.”

Az indítványok zájosa helyesléssel kísértelhangsága után Kics Dóme elnök azt a nézetet nyilatkoztatta, hogy a közgyűlés nincs jogosítva most határozni, hanem azt kell tenni az indítványt a társaságnak. A kamara úgy határozott, hogy legközelebbi közgyűlésének napirendjére tűzi ki az indítvány tárgyalását.

Osztrák arisztokraták orosz közságban. Bécsből jelentik: Azokban a körökben, amelyek július 15-ike körül folytak és a volt nyári fesztivál, amíg különösen a lovasseregeknek jótulatos fesztivál, gróf Ledebur és gróf Károly Ferdinándon kívül még két osztrák főúr került orosz közságba. Július 15-ike óta gróf Mészáros-Pöstyény Károly Arisztokraták arisztokraták körökbe tagja estél. Csakúgy az osztrák arisztokraták körökbe tagja estél. Csakúgy az osztrák arisztokraták körökbe tagja estél. Csakúgy az osztrák arisztokraták körökbe tagja estél.

H I R E K.

Dal a hétről

Vásári ballada.

Tolong a vásár tarka népe,
Morajlik — zug a nagy sereg...
... Egy ifjú lányka — fela szépe —
Egy sátor előtt kesereg,
Melléte őz anyóka néni
A mézes-mákos bibókat,
Amíg a lányka bus panasza
A „szívek” között válogat.

Mézeskalács — piros szívek közt
Kedvese valót nem talál,
A legszebbet, legpirosabbat
Átfurta ugyanis a — Halál!
Lengyel mezőknök bus avarja,
Takarja némán. És a lány
Néni a sek-sek égő szívet
A vásár zenei asztalán.

Gyerünk, leánykám, szól a néni
Mindjárt leszáll az alkonyat,
A kis leányka keze reszket
És válogat, csak válogat.
„Vásáros ur! Egy szívet adjon,
Amilyen az volt valaha!”
— Lányom ki elveszt egy szívet:
Az nem találja meg soha!

Orion.

LEGUJABB.

Ejzel 2 órákor érkezett telefonjelentés.

Genf. A párisi szocialisták azt kívánják, hogy Aloniz spanyol király járjon közbe Casement megkegyelmezéseért. A ír főpapság a pápa intervensióját óhajtja igénybe venni.

Lugano: Az Embrosz című Atheni lap írja: Az entente elhatározta, hogy az esetre, ha Venizelosz-part nem győzne a választásokon, megszállja Athent és a Pireusz-kikötőt.

Genf. A lioni lapok azt írják, hogy Görögország több városában — különösen a katonaság — tüntettek Venizelosz ellen.

Dániel Tibor báró ünneplése.

Emlékezés a pancsovai főispánra.

Az Aradi Közlöny tájékoztatója.

Pancsova, július 1.

Pancsováról jelentik: Meleg ünneplésben volt ma része Dániel Tibor bárónak, Vessés és Pancsova városok főispánjának, Pancsován abból az alkalomból, hogy őfelsége a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Dél előtt tíz órákor a városi tisztikar a székház nagytermében gyűlésezett össze, ahol Radda Ignác dr. polgármester meleg és lendületes szavakban üdvözölte a főispánt. Dániel Tibor báró megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy a kiünnepelt nem egyedül az ő személyének, hanem annak a nézők és lelkiismeretesen munkásságnak szól, amelyet a város tisztikara a háboru egész tartama alatt egyes viszonyok között végzett. Biztosítja a tisztikart, hogy működését a maga teljes egészében a jövőben is méltányolni fogja és mindent meg fog tenni, hogy a tisztikar erkölcsi és anyagi érdekeit előbbre vigye. A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után a tisztelgés végét ért.

Dél előtt tizenegy órákor a törvényhatósági bizottság tartotta meg ünnepi közgyűlést,

amelyen a tagok egyzótóván teljes számban jelennek meg és a terebe lépő főispánt nagy ovációval fogadták. Először Radda Ignác dr. polgármester, azután Kaoha János református lelkész, bizottsági tag tolmácsolta a törvényhatósági bizottság üdvözlését, és méltatták a főispán országos, és minden módon eredményes működését, a melyet nemcsak a mostani kitüntetés, hanem a város minden polgárának ószinte lelkiállását is kérdemerte.

A főispán válaszában kijelentette, hogy a háboru folytán nehéz helyettesítést látni a város érdekeinek megvédése képezté mindég működésének főcélját és hogy ezt elérni szeretné, azt a tisztikar és a törvényhatóság hatáskörében fogja megvalósítani és kész, hogy az intézkedések megvalósítása érdekében is.

Lelekes éljenzéssel fogadták a főispán beszédét és a közgyűlés ezzel véget ért.

Leelőtte urnóját az utcán.

(Az orait cseled marasztalta.)

Ejzel tájékoztató telefonjelentés.

Budapest, július 1.

Ma délelőtt a Váci-utcában revolverlovásokra és veszt rászó szökevényekre lettek figyelmeztetve az emberek. Az első pillanatban nem láttak mást, mint hogy a 74. számú ház udvarára egy uriszaszony szállt be, ott összeesett, mert lejjebb patakozott a vés, a kapu bejáratánál pedig egy 20 évesnek rászó cseled áll, karján kesárral, kezében pedig egy tüzpistolyt tartva.

Szálltán volt, nem felelt a hosszú intézett kérdésekre, nem reagált a megijesztésre. Csakhamar detektívok és rendőrök érkeztek a házba, akik a leányt letartóztatták és a rendőrségbe kísérték. A su yonnan megsebesült uridó valószínűleg szerint a cseledje társaságában a vásárcsarnok felé tartott és a Váci-utcában azt vette észre, hogy a leány egy esomágból revolvert vesz elő, ráé fogja és elsütö. A leány azt adta elő a rendőrségen, hogy az uriszaszony is házasági igérettel elcsábította és csak az anyja ellensége állja útját a házasságnak. Az uridó megdöbbenve hallgatta cseledje előadását és kijelentette, hogy ebben a pillanatban hallja először a házassági históriát.

A rendőrorvos megállapította, hogy a leány érintetlen és hogy közveszélyes őrdit. A tájékoztató sajtóhírt.

— Miniszterek a királynál. Bécsből jelentik: A király ma külön kónalig táson fogadta Harkányi János báró kereskedelmi és Gnylányi Imre báró földművelésügyi minisztereket, akik legutóbb kapott kitüntetésüket köszönték meg.

— Beteg a fogoly hadügyminiszter. Koppenhágából jelentik: Sunomlinov, a letartóztatott hadügyminiszter a fogházban megbetegedett és kérte az igazságügyminisztert, hogy engedjék ki. A miniszter egy orvosi hatóságtól kért véleményt, de egyelőre fogva tartják Sunomlinovot.

— A Pénzügyi Központ igazgatósága ma tartott üléseben Schöber Bela dr. ulvári tanácsos, a Magyar Agrár- és Járdekebank r.-t. igazgatóját ügyvezető igazgatóvá nevezte ki és megbizta a vezérigazgatói teendőkhelyettesítésével. A Pénzügyi Központ ideiglenes helyiségei július 4-től kezdve Deákterületen 3. sz. alatt lesznek. Az igazgatóság az intézet üzleti tevékenységének megkezdését annak dején köze fogja tenni.

— Aradiak üdvözlése a Strypa partjáról. A 350. számú tábori postával június 27-én küldötték derék aradi fiuk ezt a jól eső pár sort Aradra, hogy lelket öntsenek az itthon levőkbe. Mert bennük, akik állják az orosz pergő tüzet, van lelkesedés és bizalom. Így innak övéik öröme az orosz offenzíva közepéből: — Igén tisztelt szerkesztő ur! Mi aradi fiuk megint jelentkezünk és tudjuk, hogy még meg vagyunk. Hős társainkkal az orosz támadásait mindannyiszor visszavertük, pedig 16 soros rajvonalban vonult fel ellenünk és ágyui tüze olyan volt, amit leírni nem lehet. Mi megtartottuk állásainkat a Strypa partján. Az oroszok vesztesége olyan nagy, amilyen még előttünk soha nem volt. A halottak megszámlálhatatlan sokasága maradt ott. Üdvözljük ismerőseinket és bizzanak istenben, mert miénk az igazság és a győzelem. Tisztelőjük: Eberlein János, Janauschek Ferenc, Szeifried János, Májer József, Fritz Miklós, Deutsch Sándor, Kovács Ferenc, Buzás Mihály, Vinkler Sándor és Váradi János.

— Hazaárulók vagyonának lefoglalása. Bécsből jelentik: A tartományi törvényszék lefoglalta Oberubini Ulisszes kapitányának, az Ahoz nevű Austro-Americana gőzös parancsnokának, továbbá Seimca Márius gépésznök, aki ugyanezen a hajón teljesített szolgálatot, Cosulich Antal hajóparancsnoknak, az Austro-Americana buenos-airesi főgőzvezetőnek és végül Morpurgo Viktor könyvkereskedő vagyonát. A katonai törvényszék megbízható tények alapján azmal győztesítte őket, hogy az általuk hadi-ereje elleni bűncselekményt követtek el. Cosulich Antal az Austro-Americana vezérigazgatójának legidősebb fia. Ugyanez a sorst érte Spatny Emil hírlapíró, a prágai Csehszlovák Szólovo volt szerkesztőjét is, akit hazaárulással vádolnak.

— A lippsei szocialista párt Liebknecht mellett. Lippseből jelentik: A szociáldemokrata pártvezetőség elhatározta, hogy nyilatkozatot tesz közzé, melyben kijelenti, hogy Liebknecht képviselőt eltiltása ellenére továbbra is a párt tagjának és elvtársának tekintik.

— Montecarlo háborus vesztesége. Most jelent meg a „Société des Bains de mer et du Cercle du Monaco” számadása, amely szerint Montecarlo utolsó két ültetvének 13 millió frank a vesztesége, amelyet a tartalékalapból kell pótolni. Az egész tartalékalap így utormán 18 millió frankról 5 millió frankra csökkent. A kiadások a háboru előtti évben 19 millióra rugtak és ezt az összeget is csökkentették 10 millióra.

— A vak katonáknak. A következő levelet kapunk: Tekintetes szerkesztőség! Annak öröme, hogy szereist jó barátomat St. J. honvéd főhadnagyot a Mindenható keze bár betegem a . . . útközleiből haza vesérette. 50 koronát szentem a vak katonák támogatására, a mely összeget azmal a kérelem káldom a tek. Szerkesztőségnek, hogy azt rendelkezési helyére juttatni méltóztatassék. Aradon 1916. július 1. Teljes tisztelettel N. N. — Az Aradi Közlöny a pénzügyi rendeltetési helyére utatja.

— Ejegyzés. Horovitz Irénkés Szabadkáról eljegyzése Nador Bela Szociálistól. Mánan külön er esítés helyett.

— Csere rokkantak érkezése. Bécsből jelentik: A 350 magyar-oroszok csere rokkant érkezett ide.

— **Tarnopol keveset szenvedett.** Krakóból jelentik: A Zienik Narodowi című lap megbízható tudósítás alapján ismertem az oroszok által megszállt kelet-galiciai vidékeken uralkodó állapotokat. E szerint Tarnopol, ellentétben a sokféle híreszteléssel, csak keveset szenvedett és különösen a középületek mind sertetlenek maradtak. A városi tanács zavartalanul működik. Geiszel dr. polgármester helyébe, akit az oroszok elhurcoltak magukkal, Minajovszki Emil volt képviselőt tettek, a ki rendszeren el is látja a polgármesteri teendőket. A hivatalos nyelv az orosz és a lengyel. Kelet-Galicia egész megszállott vidéke Cartoraszki kormányzonak lennivalósága alá van rendelve, a ki meg múlt télen neveztek ki ebbe a pozícióba. A Szeret és a Strypa közti vidék teljesen elpusztult. Trembovia félg leggett. Huszatm majunem teljesen megsemmisült, a város lakossága el is költözött.

— **Oreg népfelkelők újabb sorozása.** A Nagyvárad című lap írja: Mostanáig az volt a tervezet, hogy a 39—50 éves Bosziályu népfelkelők csak jövet az aradás után, szeptemberben vizsgálja ismét fölül a sorozatbizottság. Az előző tervezetet azonban időközben a kormány megváltoztatta a sorozások határidejét jóval előbbre tette. Az oreg népfelkelők újraszorozása most vidékenként változó közeli időben a jövő héten kezdődik meg az országban. A legelső ilyen sorozási plakát Braesóban jelent meg és a következőket tartalmazza:

A m. kir. honvédelmi minisztériumnak rendelkezete folytán ezennel közhíríté tételük: Az összes az 1877—1886 évfolyamokra tartozó, a III. pótszemlére összeírt népfelkelők kötelesek nem ahogyan tervezve volt, folyó évi augusztus hó végén és szeptember hó elején, hanem már a legközelebbi napokban, szemlebizottság elé fogynak állítani.

A szemlékhez tekintet nélkül arra, vajon itt, vagy más helyen bírnak-e illetőséggel, vagy honossággal, megjelenni kötelesek: az 1877—1886 évi születésű B. osztályu népfelkelők, kik megígáltak és volt katonák kivétel nélkül.

A népfelkelési bemutató szemlére alkalmasnak tartált egyéneket egyelőre hazabocsátatnak, de figyelmeztetnek, hogy behívásra bármikor azonnal bevonulni tartoznak.

— **A német tengerészet új egyenruhája.** Berlinből jelentik: A tengerészet rendeleti lapja legutóbbi rendelkezést közöl, amely az egyenruha változást parancsolja meg. Megszűnik a tengerész tisztek díszkabátja, a tengerészeti gyalogság ruhája pedig szürke lesz.

— **Börtönre ítélt hadseregszállító.** Nagyváradról telefonálja tudósítónk: A törvényszék ma hirdette ki ítéletét Perlesz József gabona-nagykereskedő hadseregszállítási családi ügyében. A bíróság három évi börtönre és hater ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A védő azt kérte, hogy Perleszt, aki beteg, helyezték szabadlábra. A kérelmet a bíróság elutasította.

— **Eljegyzés.** Kórer Miklós eljegyezte Schwartz Irent, Senwartz Sámuel honceti kereskedő leányát. Mindan külön értesítés helyett.

— **Az aradi rendőrség is keresi a montenegrói hadügyminisztert.** Ma megérkezett az az érdekes körözés level az aradi rendőrség bünygyi osztályára, amelyet — mint azt már jeleztük — Cetinjéből küldött a montenegrói cs. és kir. katonai főkörmányzóság s Wéber altábornagy cs. és kir. katonai főkörmányzó irta alá. A körözvényben felhívják az aradi rendőrséget Montenegró volt hadügyminiszterének és három fivérének nyomozására, mivel az illustis montenegrói alakokat gyilkossággal gyanúsítják. A körözvény a következő: Montenegrói cs. és kir. katonai főkörmányzóság. Körözvény. A kolasi cs. és kir. kerületi parancsnoksági bíróságnál Vesovic Radomir volt montenegrói hadügyminiszter és három fivére, Velisa, Pavic, Nova, — Vesovic Mitosnek is nevezve, — valamint Vesovic Jagos és Ljubomir, Visának fia ellen, a bünyvégi eljárás a katonai büntető perrendtartás 42. §-a alapján folyamatban van, mivel nevezettek a katonai büntető törvénykönyv 414. §-ába ütköző és Pecser főhadraggyal szemben elkövetett gyilkosság kísérletével alaposan gyanúsíthatók. A nevezettek szákeában vannak és felhívatnak az összes rendőrségeknek, hogy nevezetteket feltalálás esetén tartóztassák le és a kolasi cs. és kir. kerületi parancsnoksági bíróságnak adják át. Személyleírásuk: 1. Vesovic Radomir hadügyminiszter, 46 éves, középtermetű, erős, kampós orr, kis fekete szemű, szürke tekintetű, fekete arcbőrű, arányos arckifejezésű, keskeny arcu, haja és hegyes szakálla sötétszőke, legutóbb montenegrói tábornoki egyenruhában volt. 2. Vesovic Visa 40 éves, haja és bajusza szőke, tenér paraszti nadrágban, katonai zubbonyban és sapkában tünt el. 3. Vesovic Pavic középtermetűnél valamivel magasabb, körülbelül 30 éves, kis fekete bajusza, legutóbbára állítólag polgári ruhában, sötétkék keromóban és kalapban volt. 4. Vesovic Novica középtermetű, körülbelül 20 éves, szőke haja, sötétszőke szakálla, montenegrói tenér paraszti nadrág, fekete és montenegrói sapka volt rajta. 5. Vesovic Jagos tanác, körülbelül 26 éves, magas, fekete bajusza, szemüveget hord, osztrák polgári ruhában és montenegrói sapkában tünt el. 6. Vesovic Ljubomir: 20 éves, középtermetű, sötét barna haja, egészen kis bajusza, montenegrói parasztruhában és katonasapkában volt. Cetinja, 1916. június 17. Hóter altábornagy, csász. és kir. katonai főkörmányzó.

— **Athéni diplomáciánk nem távozik helyéről.** Bécsből táviratoznak a Budapesti Tudósítónak: A külföldön elterjedt különböző híresztelésekkel szemben meg kell állapítani, hogy az athéni magyar és osztrák követ és az athéni német követ a követség egész személyzetével Athénben tartózkodnak és nem szándékoznak a görög fővárost elhagyni.

— **Aradon elfogott szőkevény orosz tiszt.** Ma délelőtt a rendőrség emberei az aradi állomáson elfogtak egy, a kassai foglyeifosztó-akomról megszökött orosz lovastisztet, aki a budapesti vonatnál érkezett és Aradon kiszállva Románián át akart hazajárni. A szőkevény elegáns öltözködésben sétálgatott a perrenon és közben az állomáson foglalatosszódó orosz foglyoktól megtudta, hogy az erdélyi vonalon való utazásra igazolvány szükséges. Kiz nagyon felzavarta és a váróterem egyik sarkában elővett egy tőrkepet és tanácsmányozni kezdte. A pályaudvaron lévő Barabás Károly rendőrfőnököster és Pavic Minajovszki dr. úrnak gyanúsak látni, hogy a fiatal

ember, akin orosz tiszti osztrák van, még mindig nem utazik tovább és hogy az orosz foglyokkal beszél. Oda léptek a fiatal emberhez és igazolásra szólították. De mivel ez jelezte, hogy nem érti beszédüket, oda hívtak egy magyarul beszélő foglyot, aki közvetítette a választást. A szőkevény elmondotta, hogy Bukovinában került fogságunkba és hogy lovas főhadnagy. A tisztet a rendőrség átadta a katonai parancsnokságnak.

— **Az „Osszetartás” szabadkőműves páholy nővér-estelye.** A szabadkőművesség, a melyet hirdetői a legideálisabb embereszeretet menhelyének neveznek: tegnap este összegyűjtötte aradi híveit egy bajos munka keretében. Az „Osszetartás” páholy, nevezetesen méltóan, nemcsak főtagjait hívta össze komoly és szórakoztató beszélgetésre, de az aradi szabadkőművesek nejeit és leányait is. Természetesen enez képest szokott programját is megváltoztatta. A találkozóképen estély 9 órakor kezdődött. Minden lényeges formális mellőzésekével gyűlékeztek össze a páholy szentelyében hölgyek és férfiak, bol csakhamar lehangzott a bugó orgonahang. Deutch Andorné és Bing János gyönyörű estély vezetése be a művész-programot, mely csakhamar elért Vajassy Lajos dr.-nak a páholy főmestereinek tartalmas beszédét. A szabadkőművesség programját — és pedig háboru előtti és háboru utáni programját — fejtegette s a nok produktív munkájának szükségességéről monult igaz és szép szavakat. A nővérek megnyitó után Bing János estély, majd Weil Magda művészi negedijátéka szentélyt nemes érzéssel viláros leposzta magadra a halgató-ságot. Szendrey Mihálynak a szabadkőművesságre szűrt rágalmakat cáfoló lakos beszéde után Deutch Andorné estélyt hajos és hnom kis romancokat esodálatosan mégeg érzéssel. A program utolsó pontja Gáti Gyula ragyogóan tökéletes szavaiata volt, hogy aztán a tenér asztalhoz üljön a társaság s ott folytatassa a megkezdett kedves és tanulságos eszmecsereit.

— **Százhuszezer kötet.** Még az amerikai méreteket is megülepíti az a mennyiség, amely Tolnai „A világháboru története” című mű első kötetéből foglyolt el. Ezen mű 11-ik köteté június 1-én jelent meg. Természetesen Tolnai Világlapja előfizetői ezt is a szokásos 20 korona bolti ár helyett 3 korona 60 fillérért fogják megkapni kötetenként. Ez a tuka annyira, hogy az első kötetből 120,000 példány foglyolt el. Az olvasó el sem képzelheti, mit jelent a könyvkiadóra nézve a mai lehetetlen papírdrágaság mellett egy ilyen díszkötésű művet 3 korona 60 fillérért adni. Ehhez a 120,000 kötethez 25 vagon papírra van szükség. A háboru előtti egy vagon papír 4000 koronába került, ma pontosan 12,000 korona. Tehát egy vagonnál 8000 korona a ráfizetés.

— **Ertesítés.** Az Aradi Kereskedők Köre által fen tartott női kereskedelmi szaktanfolyam ez évben is a legjobb eredménnyel tejeződött be, azon kérelemmel fordulunk pénzügyesek, vállalkók és t. kartársainkhoz, hogy irodában vagy üzletben üresedésben lévő tisztviselőndi, valamint kezdő női állások betöltésénél forduljanak a kör irodájához Tabajdy Károly utca 1. szám I. emelet. Telefonszám 848. — Az elnökség. 3358

— **A Ronacher-mulató sorsa.** Bécsből jelentik: Az ex-trablati értesítése szerint a Ronacher-mulató megszerzésére konzorcium alakult, amelyben több bécsi lakos és egy szinnázi körökben ismert ügyvéd is részt vesz. A konzorcium azt tervezi, hogy egy es kéttelvonasos operettet fog előadnia, de megmarad a varieté is. Az új szinnázi igazgatójának Straus Oszkari szemelték ki. Azt hiszik, hogy három nap alatt el is készülnek a pénzügyi tranzakcióival és szeptember közepén egy újossággal meg is nyitják a szinnázi.

NESTLÉ
 Csecsemők és legyengyebb gyermekek és lábadozóknak legjobb tápláléka gyomor- és bélelégységek után. Mindenkor kapható.
 Próbabort és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről díjtalanul küld a Nestlé-féle gyermekorvosi társaság, Wien I., Elberstrasse 3/a. 7085

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Hadifogoly. Az oroszok nem értesítik a fogságukban elhaltak hozzátartozóit a halálról. Volt már rá eset, hogy egy évnél hosszabb ideig sem adott magáról életjelet az orosz fogságba jutott. A hét hónapos halgatás még nem jelenti azt, hogy az illető meghalt.
 Tábori posta 111. Végleges választ csak akkor adhatunk, ha a tárcákat be is küldötte.

Többeknek. Kommunikációt csak akkor közlünk, 1) ha azok rövidek, 2) ha délután hat óráig keshez kapja a szerkesztőség, vagy a kiadóhivatal, 3) ha a beküldő díjazza.

NYÁRI SZINHÁZ.
 Vasárnap, 1916. július hó 2-án:
 Délután fél 4 óra: mérsékelt helyárrakkal:
Bob herceg.
 Operetta.
 Este 7,9 órakor rendes helyárrakkal
A sárga csikó.
 Népszínmű.
 Kezdeté este fél 9 órakor.
 Főrolis szerkesztő:
 Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.
 (Az ezen rovat alatt közöltéért nem vállalunk felelősséget)
 Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek a
cséplési idényre kölcsön-zsákjaimat és kölcsön ponyváimat legelőcsöbbsen számítva felajánlani.
Domán Ignác
 ponyva- és zsákkölcsönző intézet.
 Új és régi zsák eladása.
 Arad, Deák Ferenc-u. 8. Telefon 91.

Burgonya nagy kivitel üzlet Aradon!

Felhívom a burgonya kereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai élelmezési raktárakat, hogy waggontételeként és kicsinyben jó, egészséges új rózsaburgonya nálam naponta kapható. Továbbá ha **zöldfőzeléket,** vagy bármily **gyümölcsöt** óhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.
 Egyben felhívom a n. é. közönség figyelmét gazdasági és gyümölcs-kosaráimra, melyeket a legelőcsöbbsen napi áron adok el. — Zöldfőzeléket és gyümölcsöt legmagasabb áron vásárolok. Minden csütörtökön és pénteken friss hal. Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltnék.
Lutwák József
 Asztalos Sándor u. 8. 871
 152—1916. végvár. sz.

tódij és eddig összesen 204 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig. Nagyzerenden leendő megtartására 1916. évi július hó 12-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.
 Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-al értelmében ezek javára is elrendeltek.
 Kelt Kisjenőn, 1916. évi június hó 29. napján.
 Balassa Béla,
 3287 kir. bírósági végrehajtó.

Gépolaj, Hengerolaj, Gépzsir, Firneisz,
 641

Sózott hal,
Köles kása, Szalonna, Házi szappan
 kapható

Kalmár Endre cégnél
 Arad, Arpád-tér 5. szám.
 Városi és megyei telefon 670.

Gépolajok, Gépfaggyú, Kocsikenőcs, Köclaj, Szappan, Gyertya, Gyufa, Szóda, Keményítő, Raffia
Állandó nagy raktár.
Hubert József
 Arad, Szabadság-tér.
 Telefon 262. sz. 2022
 126—1916. végvár. szám.

Arverési hirdetmény.
 Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbíróságnak 1915. évi 721/2. számú végzése következtében Dr. Glück Géza ügyvéd által képviselt Weisz Mór javára 100 korona s járulékal erejéig 1915. évi október hó 7-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok u. m.: csikók stb. nyilvános árverésen eladtnak.
 Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíróság 1915. évi Pk. 5742/2. sz. végzése folytán 100 korona tökékevetelés, ennek 1914. évi

október hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 80 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, Szekudvaron leendő megtartására 1916. évi július hó 11-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-al értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.
 Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.
 Kelt Kisjenő, 1916. évi június hó 28. napján.
 Balassa,
 3366 kir. bír. végrehajtó.

14738—1916. kh.
Hirdetmény.
 Közhírré teszem, hogy Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 11947/881—1916. sz. határozatával f. hó 14-től a póczegődör tisztítási díjakat további rendelkezésig 1000 literenként, ahol a kocsi a gödör mellé állhat s a munka egyszerű, 7 koronában, ahol pedig a szűk kapubejárat folytán vedrekkal és kézzel való kihordás esete forog fenn, 9 koronában állapította meg.
 Arad, 1916. június hó 24.
 Green,
 főkapitány.

Öcska, használt ólomcsöveket és egyéb ólomtárgyakat megvételre keresünk.
 Aradi nyamda részvénytársaság.

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színevel azonos porcellánból. **FOG-** koronák, hídek, egész fogsorok szápadlás nélkül aranyból, platina-ból vagy porcellánból. **FOG-** kövek, elüvelések, fogak, fehérítése és hírtás fogsorok, átalakítás, valamint javítások.
 FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipse, Brüssel és Londonban, nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál tanultam, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőcsöbbsen műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.
JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.
 Telefon 10—11. szám.

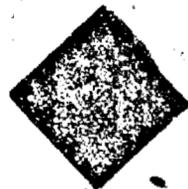
HÁNZU DROGERIA

most

Andrássy-tér 12. szám alatt

a Minorita-templom mellett van. —: Városi és megyei telefon 455.

9375

Nagy raktár: szappanok, illatszerek, arccrémek, pudrok, kölnivizek, hajvizek, fogcrémek, szájvizek és fogkefékben. Borotválkozó készülékek, pengék, ecsetek, fésű- és kefe-árakban. Moly- és egyéb féregirtó porok, cipő- és fémtisztítók, kötszerek, fertőtlenítő szerek és gyógy-szappanok, mindennemű gyermekápolási szerek, Cognac, Rum, teák, Likőrök, Likőressenciák, cacao porok, stb. stb.

Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás!

Van szerencsém az uri hölgyközönség figyelmét felhívni

női szalon divaltermemre,

hol a legelegánsabb alkalmi és utcai ruhák készíttetnek

szülnek a legújabb divat szerint szelid árak mellett. Gyászruhák azonnal készíttetnek

Szives pártfogást ker **Kohn Helén**, Arad, Choria Aron-u. 2., I em.

Tüzifa

waggontételekben kapható:

Körösvölgyi Pálinkarakartár,

Lloyd-palota.

Telefón 651. 3287

Muschong Buziásfürdő

Buziási Phönix

ásványvíz üdít, gyógyít,

bakterium-mentes természetes ásványvíz.

Vese- és hólyagbajoknál, vesemedence idült hurut, a hólyag és fűvészképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főterakat Aradon:

Ozv. Winkler Sándorné, Magyar-u. 4.

Telefón 598. 3165

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

cukrászdámat

Weitzer János u. 9. sz. alá,

Leányiskola épület, Baross-kávéházzal szembe

helyeztem át.

Kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását.

Kiváló tisztelettel:

Virág Andor,
cukrász. 3271

Németvizsla

nemes származású, 1 1/2 éves, kitűnő orru szobadresseszura,

8282

eladó.

Ára 150 korona.

Helm, Kisjenő.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: **Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em.** egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermet** nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint, kezelem betegségeket, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucok fogazatok, szajpadlás nélkül és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (piombák), mérsékelt díj-szabás mellett készíttetnek. Becses pártfogását kérve tisztelettel **Mohr Jeannetta**, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. a. 8-12-ig, d. a. 2-7-ig. Vidékiek 24 óra bontól kioligittelnak. 1271

„Sanitas” sanatorium

Fizikális-dietetikus gyógyintézet (dr. Lahmann módszere szerint). Versecz-Delmagyarország.

Földény: **Május 1-ől—október végéig.** —

Igazgató orvos: **Dr. Méhes Lajos.**

A sanatorium a hegység alján fekszik, gyönyörű park közepén, a modern higiénia legszigorubb követelményeinek megfelelően berendezve. Kitűnő gyógyeredmények. Prospektus kívánatra.

2507

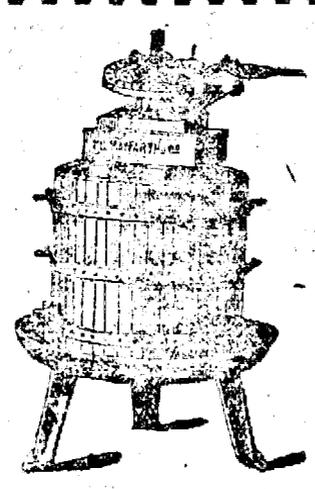
Az igazgatóság.

Kereskedelmi és Vámmalmonkban

kaucióképes

főmolnárt keresünk

Ajánlatokat kérünk „Megbízható” jelige alatt a kiadóhivatalba. 3267

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES”

bor- és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány viznyomásu bor- és gyümölcs-sajtók. — Felül nem műit szállító- és gyümölcs-őrítők, azüretelő berendezések.

MAYFARTH Pfl. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Külöleges gyártás sajtók és borászati készülékek számára. 3347

940. sz. Arjegyzékék ingyen. Képviselek kerestotnek.

Rum—likőr

essentiák és compositókban állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett **„Rumarom”**

50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom teaurum készítéséhez elegendő, mindent kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

áruügynökségénél, Arad.

Telefón 592. szám.

Málna-éter, valamint I. Málna-esszenc kapható

Málna-éter, valamint I. Málna-esszenc kapható.

Saját termései, kitűnő, tisztán kezelt magyarors 6- és pecsenye

borok

ugy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kaphatók

Winter Adolf

ügyvédnél Aradon, 455

Deák Ferenc-utca 40. szám.

Ujaradon

a piactéren a Heller-féle házban egy mindenre használható

üzlethelyiség

és esetleg hozzávaló udvari lakás azonnal 2180

Kiadó.

Zongora javítások

és hangolások ugy helyben, mint vidéken pontosan eszközöltetnek. 4529

Ehrbar Henrik

zongorahangoló

Arad, Batthyányi-u. 26.

Városi zeneiskola.

Apró hirdetések.

INGATLAN.

Eladó

egy sarok ház. Tudakozódnál Fő-
oan-u. 8. 8198

Modern nyaraló

Gyórokon, a főtérhez közel 2 hold
szélességgel vagy anélkül eladó. Bő-
vebbet József főherceg-ut 18. sz.
a házmesternél. 8292

Kis magánház

2-3 szobás lakással megvételre
kerestetik. Bővebbet Messenger-
boy vállalat, Deák Ferenc-u. 8.
1969

Földesintés ház

Deák Ferenc-utca közvetlen köze-
lében eladó. Bővebbet Messenger-
boy vállalat, Deák Ferenc-u. 8. sz.
1968

KÜLÖNFÉLE

Dr. Schajkovszky

lábizzadás elleni szere, biztos ki-
próbatl értelemmel szer, rögtön
hat, ára 1 korona. Kapható Föld-
des és Hesch gyógyszerárában. 12

Eladó

a Csernovics Péter-utca 22-23.
számu ház, ugyanott egy nagy
egyajtós pénzeszekrény eladó. Bő-
vebbet a 23. szám alatt. 8280

Tyukaszem

és minden bőrkeményedés ellen
biztosan ható szer Hehs gyogyszer-
rész tyukaszem tapassa. A legmeg-
rögtöttebb tyukaszem a tapasz pár-
napl használata után leválk, a
gyötörő fájdalom azonnal megszün-
nik. Ara 50 fillér, Hehs gyoggy-
szertár, Földes gyoggy-szertár Arad.
12

Kelacit.

A legártalmatlanabb arcszépítő és
finomító. Iszadó, fényes, zsiros,
atkás (mitesseres) arcot naponta
ahányszor szükséges, gyapokra önt-
ött folyadékkal megtöröljük. Az
arc rögtön csodás szép lesz, mintha
valami masés lehelet finomságu
harmattal volna bevonva. Az at-
kák pár nap alatt elmúlnak. Ara
1 korona. Dr. Földes és Hehs
piperezsappan és vegyészeti gyára
Aradon. Tűz mellett ne használjuk.
12

„Matteine“

poloska és molyirtó vállalat
Arad, Boros Beni-tér 1. szám.
Telefon 10-43.

(Közlöny: János)

Elvállal teljes bérházak, szállodák,
intézetek, nagyobb magánlakások
féreg elleni biztosítását csekely
évi bérért. — Poloskák és ezek
petéinek végleges kiirtását egy
évi jótállás mellett. A tisztítandó
szobákban sem a butorszat, sem
semmi más nem távolítottatik el s
így az irtási munkát a háztartás-
ban semmi kárt, vagy zavart nem
okoz.

**Waffenrad
varrógépek**

műhímezésre és ipari cé-
lokra, utólérhetetlen tartóssá-
guk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iró-
angyal védjegyes és Colum-
bia gramophonok, legújabb
felvételű Király Ernő lemezek
kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5-6.

Telefon szám 96.

Leánynevelő-intézet

(Internátus)

Uri leányok részére.

Gondos nevelés. Magán-
tanulók előkészítő tan-
folyama. Zene és ide-
gen nyelvek oktatása.

Arad, József főherceg-ut 19.

Telefon 933. 1717

Szesz-

pálinka, szilva, törköly és rumot
jutányos árakért közvetít

Schwarz Pál

Arad, postafiók 15.

A cipőtálp kimélese a mai bőrdrágaság mellett igen fontos dolog

TALP VÉDŐ

»Kaviers» »Páncólszeg»

Minta ingyen. Minta ingyen.

A lennehezebb katonai csizmára és legfi-
nomabb női cipőre egyaránt alkalmazható. „KAVIERS” a legvékonyabb
GYERMEKCIPORE, BOCSKORRA, NEHÉZ CIPRE, FATALPU CIPOKRE, CSIZMÁRA nél-
külözhetetlen. Talpat nem lyukasítja át, soha ki nem hull. — Főraktár Arad es
vidéke részére: 3361

Weisz és Rosenberg cégnél
Arad, Andrassy-tér 3. — Ismételőknak nagy árkedvezmény.

és ez csakis a **Kaviers** használata által érhető el.

**Fehér és fekete
vászon czipők**

minden nagyságban,
nagy választékban

CIPÓTÖZSDE
Andrassy-ut 22. = Telefon 10-44.

Levélbélyeg

gyűjtőknek 61 darab jótállás
mellett valódi, különféle ritka
bélyeg 26 korona katalógus
ár helyett csak 5 korona 30 fillér. Gyö-
nyörű bélyeg választékot vásárolnak
rendelkezésére bocsájtom. — 56 oldalas
bélyeggyűjtemény kívánatra mindenki
megkapja. 8883

Béla Szekula, Luzern (Sweic.)

Olcsó kávé.

Hamburgi pörkölt darált ká-
vékeverék jómínőségű, kilója
K. 7.50.

Fiumei családi pörkölt kávé
elsőrendű keverék, kitűnő
ízű és tápús, kilója
K. 8.50.

1/2, 1, 2 és 5 kilós plombált
csomagokban, 5 kilós posta-
csomag bérmentve utánvétel-
tel szállít.

Beck Testvérek

Export-Import Arad. Iroda: Teleky-utca
15. Raktár: Teleky utca 20-21. szám.
(Saját ház.) 3374

**Kölcsönök amorti-
zatiós convertálása**

6% kamattal. Kölcsön kész épü-
letekre és szántóföldekre:
100 korona után.

50 évi annuitási időtartamra	8 K 30 f.
32 " " "	7 " "
23 " " "	8 " "
18 " " "	8 " "
15 " " "	10 " "

Kifizetettik a tőzsdj levonása
után 98 1/2%-al.

6 1/2% kamattal. Kölcsön kész
épületekre és szántóföldekre:
30% évi annuitási időtartamra 7 K 50 f.
22 " " " 8 " 50 "
Kifizetettik a tőzsdj levonása
után 99%-al. 2401

A nagyszebeni általános taka-
rékpénztár aradi képviselősege
Arad, Thököly-tér 4.

Aranyat

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
vagy becserél; ugyszintén
régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

óras és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 964.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Melyik

vidéki úriember vigasztalás meg egy bánatos fiatal évegyet, az írjon „Bosa után deit” jellegre a kiadóba. 8884

Fiatal vidéki

leány megismerkedne idősebb úri emberrel, ki öt megfelelő hivatalba juttatná. Levelet a kiadóba kér „Szorgalmas” jellegre. 8882

OKTATÁS.

Iar. Fiuinternátus Arad

Cheria Aron-u. I. Felvessz vall. különbség nélkül belakó, rendes és mag. tanulókat a jövő tanévre, előkészít letelepítéssel javító-, pót-, és összevont vizsgálatokra. Kívánatra prospektust küld. 8061

Osl. tanítónő

a szünidőben úri gyermekeket németül tanít 6 koronáért havonta. Potvinigára elvált el, polg. és felsőleányiskolai tanulókat, bármely tantárgyból. Értekezhetni július 4-től, naponta délután 6 óráig Andrásy-tér 7. sz., I. em., ajtó 6. 8281

ELLÁTÁS.

3 úri

leánykát vállalkoz teljes ellátásra szeptember 1-től. szingora használatával. Mórán-utca 7. sz. I. em. 8259

ALKALMAZÁST NYER.

3 fia tanulnak

felvételt Weisz Hugó lényképeszeti műtermében. 8864

Keresek

egy VI., VII. vagy VIII. gimnáziumot végzett tanuló, ki javító vizsgálatra előkészítendő II. gimnáziumba járó fiamat. Cim a kiadóhivatalban. 8862

Rozkánt

katonák állandó foglalkozást kapnak a Singer Co. varrógép részvénytársaságnál. Jelentkezhetni Aradon József főherceg-ut 9., Makón és Lippán. 8206

Könyvelő és levelező

pénztárnok, ki némileg a könyvelési és levelezési teendőkhez is ért, sürgősen alkalmazást nyer. Gazdasági ügyekben érzelmei bírók előnyben részesülnek. A ajánlatok „Megbízható” jellegre a kiadóba küldendő. 8805

Keresek

azonnal belépésre egy ügyes fűszer és rövidáru, hadmentes kereskedő segédet, ki románul beszél. Berkovits H. Brád. 8822

Házmester

keresetük belvárosi kétemeletes házhoz 80 kor. havi fizetéssel és szabad lakással. Bővebbet Dr. Lukácsy Lipót ügyvédnél Arad, Forray-u. 2/a. 8855

Vidékre

2 kis gyermekem mellé 4 és 1 éves, német, vagy magyar kisasszonyt, esetleg háziasszonyt keresek, ki a háztartásban is segítene. Csakia, kik hasonló minőségben már alkalmasok voltak, adják le címüket a kiadóba. Ugyanott jobb mindenek közötti leírásuk július 15-re. 8845

Keresek

vegyszerkereskedésbe ügyes segédet, ki románul is beszél. Weisz Mór, Székudva. 8858

ALKALMAZÁST KERES.

Csépléshez

ajánljok két gépet. Cim a kiadóhivatalban. 8869

Állást keres

egy magános nő, ki a háztartás minden ágában járta, magános ur, vagy urnőhöz. Cim József főherceg-ut 18. 8868

Vizsgázott gépkezelő cséplésre ajánljok. Cim a kiadóban. 8871

Intelligentes

junges deutsches Fräulein, welches Volks-, Bürger- u. Handelsschule mit sehr gutem Erfolg absolvierte, sucht passende Stelle zu Kinder oder auch in Comptoir. Versteht auch ungarisch und Kenderdeutsch. Zuschriften erbeten unter „Verlässlich“ an die Administration. 8876

4 polgári

jelesen végzett leány, kedvel alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 8878

Intelligens fiatalember,

ki a magyar és német nyelvet bírja, bármint írásbeli munkára alkalmas, délutáni foglalkozást keres; lehetőleg magánambertől. Szives ajánlatokat kér: Arad, Petráfiók 160. 8882

Két gépész

több év gyakorlati cséplésre alkalmazást keres. Papp József, Majláthfalva Temesmegye. 8844

KIADÓ LAKÁS.

Egy csinosan

butorozott különbejáratú úri szoba a földszinten azonnal kiadó Zoltán-utca 2. sz. 8872

Butorozott

utcai szoba, külön lépcsőházi bejárat és villanyvilágítással azonnal kiadó. Békhyány-utca 18. sz. alatt. 8866

Kiadó

egy 2 szobás utcai lakás földszobával és mellékhelyiségekkel. Ugyanott egy 2 szobás úri lakás is kiadó, Varjassy Lajos-u. 84. 8887

Két szobás lakás

mellékhelyiségekkel azonnal kiadó Purgly Lajosné-utca 98. (volt Demeter-u. 85.) Bővebbet Piskótgágyar gr. Tissa István ut 28. 8825

Azonnal kiadó

Petőfi-utca 10. számú házában, a színház közelében egy modern 4 szobás utcai lakás, a legmodernebb mellékhelyiségekkel. Bővebbet a háafeltgyelől. 844

Kiadó augusztus 1-re

földszintes két szobás lakás. Bótvös-utca 12. sz. 8841

Különálló

4 szobás lakás áthelyezés miatt augusztus 1-re kiadó. Esetleg két részben is, Hasszinger-utca 5. sz. Ugyanott több pince raktárnak kiadó. 8116

Butorozott 3 szobás

lakás, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Thököly-tér 6. sz. 8268

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

július 15-re egy két szoba, fürdőszoba és konyhából álló lakást lehetőleg a központban. Címeket a kiadóhivatalba kérek. 8889

Harom szobás

lakást keresek augusztus elsejére, központ közelében. Cim a kiadóban. 8881

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Mézot

bármely mennyiségben, sajtó edényekben szállítva, napi áron veszek. Darvas László, Mezőhegyes. 8882

Lószőr matrac, függöny, képek, stb. eladó. Szent-István-u. 2. 8870

Jókarban

levő homokfúró kocsit megvételre keresek. Cim a kiadóban. 8877

Az új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésben és könyvnyomdájságban, Szabadság-tér 1. Telefon 208. 811

Rozkánt

kapható Färber Lajos cégénél. 8221

Veszek

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bielet Ignác, Szent Pál-utca 12. sz. 820

Borax

kapható Färber Lajos cégénél. 8270

Új butorhatal

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállított Gervai Károly bol. cég butorhatalában Aradon, Aradcsás Sándor-utca 5. sz. 801

Baromfivás ellen

biztos szer kapható Wajdits gyógyszerárban, Ferenc-téri kórházzal szemben. Kis üveg 1 kor. 50 fillér, nagy üveg 2 kor. 80 fillér. 8722

Erdélyek,

ablakok, sírhelyek, virággyak díszítéséhez Pelargonja (muskáti) különböző színekben eladó. Megrendeléseket elfogad az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak különböző birtok kezelésébe, József főherceg-ut 22. szám. 2990

Zongora és cimbalom eladó. Teleky-utca 22. 8389

Eladó

csukott szin, hátsó rész téglafalazattal. Fácán-u. 6. 8200

Maraközi ménló

két darab eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok-kezelősége, József főherceg-ut 22. szám. 8285

Ház

majunga és tamatáve minden mennyiségben kapható Färber Lajos tiszkereskedésben. 2095

Kohn Márton

Szt. Pál-utca 2. Vess és elad uraságtól levett ruhákat és használt butorok vételét és eladását. 8082

Zongora.

Eladó 500 koronáért vidéken egy használt nagy Windhoffer hangversenyzongora. Bármikor megtekinthető. Bővebbet a kiadóhivatalban. 8204

Eladó

deszkasátor könnyen szét- és összerakható Fácán-utca 6. sz. 8199

20-25 db

kléptett lépő szép méhráj, eladó. Minutin Constantin lelkész méhészetében Marosvásárhely, n. p. Menedorlak. 8260

2 lovas fedeles hintó

alig használt, eladó. Újmar, Thököly-haza-u. 18. 1981

Orosz varrógépek

veszek és legjobb gyártmányú új varrógépek állandóan raktáron, ugyancsak javított gépek is kaphatók: Beregi Kálmán Hal-tér 6. 8577

Legjobb minőségű

széna eladó Adamovics Vasútnál, Kézdivásárhely, Pó-ut 28. szám. 8282

Kationai

ellenőrző penész, teljesen jó állapotban, javított eladó. Cim a kiadóhivatalban. 8208

Borechordák

használtak, eladó kaphatók Újmar, Thököly-haza-u. 18. 8288

OZLETEK.

Eladó

egy kőmunkai iparvállalat gépekkel felszerelve, nagy munkakörrel, a vállalt munkák átadásával. Tudakozni az igazgatói irodában. 8302

INGATLAN.

Földszintes

bérlés készpénz befizetésnek 7-10 szálalékát tartva jövedelmező: harmincezer koronáért, Hátar-u. 1-2. sz. a eladó. Bővebbet Kossuth-u. 24. sz. 8873.

József főherceg-ut 17. számú ház szabad kézből eladó. Tudakozni ugyanott. 8898

Demjanich-utca 2.

széna ajándék, szabad kézből azonnal eladó. Erdőhátán ugyanott. 8154